

Agora

Vigo

PROGRAMA ABERTO

**Ideas claras
para un novo
impulso**

ELECCIÓN MUNICIPALIS 2019

Introdución

Contigo faremos de Vigo unha cidade para o pobo

Vigo necesita dun **novo impulso**. Após catro anos de parálise dunha maioría absoluta inútil, sen proxecto e incapaz de gobernar, e cunha oposición no pleno sen alternativas, a ausencia do BNG notouse. E moito.

O BNG queremos volver ser unha forza determinante na política municipal de Vigo, porque cada vez que o fomos, no goberno ou na oposición, fixemos que a cidade avanzase e contribuimos a mellorar a calidade de vida das viguesa e dos vigueses.

Co teu apoio seremos a forza que empurre o novo impulso que Vigo precisa, para facermos entre todas e todos, **unha cidade para o pobo**. Cos problemas e as necesidades reais da veciñanza no centro da política. Con máis participación, diálogo e transparencia. Poñendo fin ao abandono dos nosos barrios e parroquias. Unha **cidade de iguais**, de xustiza social, con emprego digno e con dereitos, e despregando políticas radicalmente feministas en favor da igualdade efectiva. E unha **cidade motor de todo un País**, como pulmón industrial de Galiza e converténdonos na capital galega da innovación da tecnoloxía e das comunicacións. Un Vigo referente que lidere desde a cooperación a súa área metropolitana.

O Bloque temos para Vigo un proxecto aberto e de futuro, con propostas e alternativas en positivo, no que queremos sumar a todas as viguesas e os vigueses que entenden que a nosa cidade merece máis. Temos as persoas que o poden levar adiante, cunha equipa capaz, plural e comprometida. E coa experiencia necesaria para poñelo en marcha. Pero a peza que o fará posíbel es TI. O teu voto o próximo 26 de maio decidirá se te conformas con máis do mesmo ou se facemos que Vigo volva avanzar. Súmaste?

Xabier P. Igrexas

Candidato do BNG á alcaldía de Vigo

_Un programa aberto

_537 medidas para darlle a Vigo un novo impulso

Este documento non é unha proposta fechada. É apenas unha folla de rota. Unha cartografía de por onde o BNG queremos facer que Vigo volva avanzar. Con máis de 500 propostas concretas que substancian a nosa alternativa en positivo para a nosa cidade.

É un documento aberto, porque na súa elaboración incorporamos as achegas, ideas e suxestións, de diferentes colectivos sociais e de veciñas e veciños que a nivel individual tiveron a xenerosidade de partillar connosco as súas arelas, a través de medios telemáticos como a nosa APP ou nos encontros abertos que realizamos polos barrios e parroquias.

Aberto, precisamente, por contar con participación activa de decenas de persoas a través de máis de 30 xuntanzas realizadas nos últimos meses.

E aberto, porque se trata dun **documento base, ao que se lle poderán adicionar novas propostas e ideas**. A tal efecto habilitamos **no noso sitio web, www.bng.gal/vigo, un sistema de participación dixital para que calquera persoa ou colectivo nos poida formular propostas** ou cuestionar sobre algunha das medidas incluídas.

Quixemos elaborar o programa do mesmo xeito que defendemos que se debe gobernar esta cidade. escoitando e dialogando de maneira permanente. Sen dar nada por fechado. Con firmeza nos principios e nas ideas pero **con disposición a incorporar outros puntos de vista**. Sabendo que **os retos e as necesidades que afrontamos exixen de respostas dinámicas**, lonxe das rixideces do autoritarismo.

O programa aberto do BNG a expresión da nosa proposta política de cambio. Modestamente, **cremos que formulamos propostas concretas para resolver os principais problemas e necesidades reais** que enfrenta a cidade. Que damos resposta ás principais necesidades sociais, demostrando que outra forma de gobernar non só é necesaria senón que é posíbel.

O BNG temos as ideas, as propostas e a equipa para facelo.

Índice

	<i>Páx.</i>
I. Unha cidade para traballar e vivir con dignidade	09
II. Máis política social para humanizar de verdade	15
III. Un Vigo de iguais e de oportunidades para a mocidade	22
IV. Cero recortes, máis servizos	29
V. Devolver o Concello á veciñanza	35
VI. Reconciliar a cidade co seu medio natural	38
VII. Un deseño urbano humano, compacto, sostíbel e vertebrado	42
VIII. Somos cultura, temos lingua!	51
IX. Máis deporte, máis saúde	58
X. Unha cidade motor de todo un País	61

I. Unha cidade para traballar e vivir con dignidade

Con preto de 24 mil persoas no paro rexistrado e con 10 mil postos de traballo menos que hai unha década, a situación laboral de Vigo está marcada por un nivel de desemprego insoportábel e mais por unha crecente precariedade. A desertización produtiva, que se manifesta no devalar industrial con actividades como a construción naval nunha clara parálise, e coa ameaza de deslocalización a pairar sobre a industria auxiliar da automoción ou nos centros de chamadas, ameaza con inviabilizar unha recuperación efectiva após máis dunha década de crise. O efecto combinado do desemprego e mais da precariedade está a provocar un perigoso aumento da pobreza e mais do empobrecemento, ao que se engade a expulsión de millares de mozas e mozos á emigración forzosa por falla de oportunidades.

O Concello non pode ficar alleo a esta grave problemática malia non ser unha competencia municipal específica. Ten a obriga de contribuír a reforzar aquelas liñas de intervención orientadas ao combate do desemprego e a recuperación da actividade produtiva na cidade, apostando por desenvolver as potencialidades que Vigo ten na actualidade e colaborando con outras administracións na innovación e a diversificación produtiva.

Vigo ten todas as condicións para volver ser o **pulmón industrial de Galiza e a capital galega da innovación, a tecnoloxía e as comunicacións**. O BNG promoveremos o desenvolvemento das capacidades produtivas de Vigo e o incremento do sector público, para **crear oportunidades laborais en condicións dignas**.

Pularemos tamén polo **pequeno e mediano comercio** que dinamiza os nosos barrios e parroquias. **Duplicaremos o Plan de Municipal de Emprego** e poremos en marcha un **plan de choque contra o desemprego xuvenil e feminino** e medidas en favor das persoas con diversidade funcional.

Trátase, en resumo, de desenvolver as políticas necesarias para multiplicar as oportunidades laborais, prestándolles especial atención aos colectivos máis golpeados, como as mulleres, a mocidade, as persoas desempregadas de longa duración e as persoas con diversidade funcional.

Promoción do emprego

1. Posta en marcha dun **programa de fomento do cooperativismo laboral e de apoio a iniciativas de autoemprego**, que inclúa a creación dunha oficina de asesoramento para o seu desenvolvemento e un programa estábel de axudas municipais.
2. Creación dunha **sementeira de empresas** en colaboración coa Universidade de Vigo e a Zona Franca, centrada de maneira singular nas actividades tecnolóxicas e no I+D+i.
3. Creación dunha **lanzadeira municipal de proxectos empresariais e de autoemprego** promovidos por mulleres, mocidade e/ou persoas con

diversidade funcional, cun espazo municipal de traballo en cooperación (*coworking*) e o fomento dunha liña local de microcréditos.

4. **Plan de choque contra o desemprego xuvenil e feminino** que inclúa programas de emprego específicos; bolsas municipais para tituladas/os para a posta en marcha de proxectos de especialización, exportación e innovación da economía local; axudas económicas para o retorno da mocidade emigrada; creación dunha Rede municipal de emprego xuvenil que xestione –en colaboración co Servizo Galego de Colocación– unha bolsa de ofertas de traballo.
5. **Redefinición do Plan Municipal de Emprego**, duplicando como mínimo o seu orzamento, redimensionando o programa *Vigo Emprega* alargando a duración dos seus contratos e o número de beneficiarias, e establecendo un programa específico de axudas municipais para a posta en marcha de proxectos de utilidade social, xestionado por entidades sen ánimo de lucro a partir dunha bolsa de demandantes de emprego conformada preferentemente por persoas desempregadas de longa duración, mulleres, mocidade e persoas con diversidade funcional.
6. **Revisión dos servizos de información e orientación laboral** que actualmente se ofertan dende varios departamentos da administración municipal cara a súa integración coordinada nun único servizo xeral. Neste criterio integrarase, mediante acordos, aquelas actuacións conveniadas coa administración autonómica.
7. **Promover a sinatura de novos convenios de colaboración** coa Universidade de Vigo, Zona Franca e Goberno galego, amais doutras administracións públicas, para o desenvolvemento de iniciativas que pulen pola empregabilidade e a creación de postos de traballo.

Emprego digno e con dereitos

8. Inclusión de **cláusulas sociais** en toda a contratación municipal e nos pregos de condicións de concesións, destinadas a protexer e garantir os dereitos dos e das traballadoras e a promover un emprego estábel e en condicións dignas. Entre elas incluírase a prohibición de subcontratación a través de empresas de traballo temporal, mecanismos de limitación das horas extraordinarias e de subrogación do persoal. O incumprimento grave das mesmas deberá permitir ao Concello a rescisión do contrato ou o rescate da concesión. As empresas que teñan conculcado gravemente o dereito dos e das traballadoras quedarán excluídas dos procesos de contratación municipal.
9. **Creación do Observatorio Local das Condicións Laborais e de promoción da igualdade**, con participación das organizacións sindicais, sociais e empresariais da cidade e da Universidade. O Observatorio despregará programas propios de inspección e supervisión das condicións laborais e de non discriminación, en colaboración cos sindicatos, organizacións sociais e as consellerías competentes na

materia, sobre calquera actividade que conte con financiamento municipal ou que sexa obxecto de contratación pública do Concello, incluídas as concesionarias de servizos municipais. Será o organismo encargado de fiscalizar o cumprimento das cláusulas sociais antes referidas. Promoverá tamén a reactivación da negociación colectiva, a igualdade e a conciliación entre o traballo produtivo e reprodutivo e a sindicalización dos e das traballadoras; desenvolverá campañas informativas en materia de dereitos laborais e sindicais e de sensibilización no ámbito laboral para combater o *mobbing* ao colectivo LGTBI; e porá en marcha programas de formación en aspectos relacionados con estes temas.

10. **Condicionar calquera axuda pública municipal**, directa ou indirecta, da que poidan ser beneficiarias as empresas da cidade ou entidades sociais ao respecto dos dereitos sociais, económicos e laborais das traballadoras e traballadores, a non discriminación e ao mantemento do emprego, facendo preceptivo o informe favorábel do Observatorio Local das Condicións Laborais e da igualdade para a súa concesión. Prohibición da subcontratación a través de Empresas de Traballo Temporal e implementación de mecanismos que limiten as horas extraordinarias.
11. **Asegurarase a aplicación do convenio colectivo correspondente** en toda a contratación directa ou indirecta financiada polo Concello de Vigo, a principiar polo persoal do *Vigo Emprega*.

Emprego público

12. **Acrecentarase a oferta de emprego público**, co obxecto de mellorar a calidade dos servizos públicos e promover a renovación do cadro de persoal municipal e a súa formación.
13. **Utilizarase a fórmula de empresa pública municipal de servizos**, como medio para a progresiva remunicipalización dos servizos básicos e/ou de interese social que arestora fan parte de concesións a empresas privadas ou son obxecto de contratación pública, e tamén para a prestación de novos servizos para a mellor atención das necesidades da veciñanza. No caso das concesións municipais, a súa reversión deberá garantir a subrogación dos seus cadros de traballadores.
14. Exercer a **insumisión**, forzando os límites legais, diante de calquera recorte imposto por outras administración contra os dereitos e as condicións laborais do persoal público.

Promoción económica

15. Posta en marcha dun **Plan urxente de reindustrialización sustentábel**, que inclúa a intervención pública directa en colaboración con outras administracións, prestándolle especial atención a sectores estratéxicos como o naval, a automoción, a conserva e a construción. Demandarase tamén á Xunta de Galiza a aplicación dun plano equivalente de ámbito comarcal/metropolitano.

16. En colaboración coa Universidade e outras administracións, criarase un **Centro metropolitano para o impulso das tecnoloxías e o I+D+i**, dende o que apoiar a consolidación de tecido empresarial no sector tecnolóxico, as comunicacións e a I+D+i e promocionar a área metropolitana como un espazo para o desenvolvemento destas actividades.
17. Impulso de programas específicos de apoio a actividades encadradas dentro da **economía social** (terceiro sector) e da **economía verde**, co obxectivo de apostarmos por un desenvolvemento económico social e ambientalmente sustentábel.
18. Creación dun **programa piloto de promoción das actividades agrogandeiras** en réxime cooperativo –tanto no cinto periurbano, como en enclaves non urbanizados do casco urbano– e apoio aos aproveitamentos forestais do noso monte. Este programa sentará ás bases, entre outros, para a creación dunha **rede municipal de hortas urbanas** destinadas preferentemente a persoas sen recursos ou con rendas baixas.
19. Creación da **Mesa Sectorial do Mar**, con presenza da Autoridade Portuaria, do tecido empresarial, das organizacións sectoriais, dos sindicatos e dos colectivos de defensa ambiental para desenvolver medidas coordinadas que pulen polo maior aproveitamento das potencialidades produtivas da ría (construción naval, pesca, marisqueo, transporte de mercadorías e turístico) e do porto de Vigo, como medio para a súa posta en valor dende o máximo respecto ambiental e ordenando os usos para a súa mellor preservación.

Tecido comercial

20. **Declaración da cidade como zona saturada de grandes áreas comerciais e moratoria por dez anos na concesión de novas licenzas** para este tipo de superficies.
21. **Modificación da planificación urbanística no polígono Liñeirños** para evitar a instalación dun macrocentro comercial e aumentar a protección do monte comunal.
22. **Fiscalidade progresiva** na busca dun mellor axuste á realidade comercial nas taxas e impostos municipais do pequeno e mediano comercio local e aumentando a achega que realizan as grandes áreas.
23. **Revitalización dos centros comerciais abertos** existentes na cidade.
24. **Promoción e modernización dos mercados municipais.**
25. **Campañas de promoción do consumo no comercio local** durante todo o ano.

26. **Potenciación da Mesa Local do Comercio**, como axente dinamizador do sector dende o que impulsar políticas públicas de apoio á actividade comercial coa participación directa das asociacións de comerciantes.
27. **Promoción do uso do galego** na atención comercial, na sinalética e nos servizos e produtos ofertados.
28. Recuperación da plataforma **De tendas por Vigo**, estendéndoa ao conxunto da cidade e facendo universal a súa tarxeta de fidelización.
29. Posta en marcha dun **programa de formación e modernización** para o pequeno comercio.
30. **Promover o consumo de produtos locais e de proximidade** e a súa adquisición preferente polos servizos municipais (comedores escolares, etc.)
31. **Nova regulación dos aproveitamentos de espazos públicos que concilie o seu uso comercial (terrazas) e a mobilidade.**
32. **Reforzo da Oficina Municipal de Información ao Consumidor**, ampliando os seus servizos e a súa actuación na divulgación dos dereitos das persoas consumidoras.

Promoción turística

33. **Impulsar un modelo de turismo diferente**, que evite as concentracións de beneficios nuns poucos mentres a veciñanza, o medio ambiente o patrimonio sofren as consecuencias negativas.
34. **Revitalización do Vigo Convention Bureau** para captación de congresos e eventos para se realizaren na nosa cidade. Dotarase dunha unidade técnica para coordinar as súas actuacións coas programacións do Pazo de Congresos e do IFEVI, e para promover a posta en marcha de novos eventos a partir da iniciativa municipal.
35. **Creación da Mesa Local de Turismo e do Observatorio Turístico de Vigo.**
36. **Constitución dun Consorcio-Turismo de Vigo**, con participación privada e tamén doutras administracións (Xunta, Autoridade Portuaria), para a coordinación de todas as accións promocionais e de presenza internacional da cidade.
37. **Elaborarase a “Carta Turística da Cidade”.**
38. Implementación dun **bono turístico para o uso do transporte urbano** colectivo e mellora da conexión coas estacións de tren, de autobús, do porto e do aeroporto.
39. **Optimización dos horarios de apertura da rede de museos e das instalacións culturais** da cidade para potenciar a súa visita.

40. **Programación anual dun calendario de feiras temáticas** en diferentes enclaves da cidade, enraizadas na historia da cidade, na posta en valor do noso patrimonio histórico ou ambiental, na identidade galega ou na promoción de novas manifestacións culturais.
41. Promoción da cidade como **destino turístico de fin de semana**, ligado á oferta cultural e á posta en valor dos montes e parques forestais e do mar.
42. **Mellora da sinalización dos diferentes roteiros** (sendeirismo, Camiño Portugués, etc.) que atravesan a cidade.
43. Creación en colaboración con outras cidades galegas e portuguesas dun **Circuíto Cultural Galego-Portugués**, que aproveitando as sinerxías de facermos parte da lusofonía, serva como atractivo e dinamizador, incluíndo actividades de proxección internacional.
44. **Potenciar o retorno económico das escalas de cruceiros** no porto da cidade con programas específicos de animación sociocultural e roteiros de visita rápida.
45. Promover convenios de colaboración para **facen de Vigo a sede permanente de eventos de grande relevancia**, como *O Marisquiño*, condicionados ao uso do galego como lingua vehicular ou preferente.

II. Máis política social para humanizar de verdade

Os elevados niveis de desemprego, o traballo precario e/ou con salarios baixos que apenas poden evitar a pobreza, a imposibilidade de acceso ao mundo laboral da poboación nova (titulados universitarios e xente da formación profesional), a redución das pensións e de todo tipo de subsidios, o afogo das hipotecas cos conseguintes desafiuzamentos, o aumento do prezo das enerxías, que ten feito aflorar a pobreza enerxética, etc .Todo o anterior conforma un panorama socioeconómico desolador que, na cidade de Vigo con preto de 23.000 persoas no desemprego e unha taxa de paro do 17,05%, repercute negativamente nas familias que ven mermados os seus ingresos e condicións de vida, do que resulta que unhas 61.000 persoas estean en risco de pobreza na nosa cidade.

Neste escenario, a cantidade orzamentaria per cápita destinada a gasto social polo Concello de Vigo é inferior aos 50 euros o que implica que se está por debaixo dos indicadores de excelencia en gasto social. Ademais a dotación tanto de persoal como de recursos do departamento municipal de Política Social demostraron ser insuficientes para atender correctamente a elevada demanda existente neste servizo. Esta situación de carencia de recursos e persoal conleva inevitábeis retrasos na tramitación e cobertura das axudas, constituíndo un grave prexuízo para as persoas ás que se lle presta servizo e que en moitos casos afrontan situacións desesperadas.

Queremos unha cidade realmente humanizada e para iso faremos do combate da pobreza e o empobrecemento unha prioridade, alargando as políticas sociais, dotándoas de máis medios, recursos e persoal. Para nós é irrenunciábel asegurar o dereito á vivenda cun parque municipal de vivendas sociais en alugueiro e de emerxencia, dotando a cidade dun verdadeiro albergue municipal e recuperando os servizos e dispositivos de atención ás persoas sen teito.

46. **Acabar co colapso dos servizos sociais do Concello de Vigo**, aumentando o orzamento e dotándoos do persoal necesario mediante equipas multidisciplinares.
47. **Pular pola participación social no deseño das políticas sociais**, tanto no diagnóstico, como no deseño, execución e avaliación dos programas de intervención.
48. **Reverter o proceso de privatización dos servizos sociais municipais** apostando pola xestión pública directa dos programas, para evitar que a política social sexa tratada como negocio ou fonte de lucro.

Inclusión social

49. Demandar da Xunta un **Plan de emerxencia social para Galiza** co obxectivo de paliar a grave situación de pobreza existente. Este Plan contemplará medidas efectivas de natureza económica como o cumprimento dos prazos para o cobro da RISGA ou programas de vivenda efectivos que garantan que ningunha persoa ou familia será desafiuzada da súa vivenda. Será deseñado de forma transversal por todos os

departamentos do goberno galego en diálogo cos e coas profesionais dos servizos sociais, os movementos sociais, os sindicatos e os axentes sociais implicados.

50. Demandar da Xunta a ampliación do **Plan Galego de Inclusión Social**, prestado con equipas públicas e en coordinación cos servizos de atención municipais.
51. Reorientar os investimentos municipais para que teñan unha **función social e non suntuaria ou propagandística**
52. **Mellorar a coordinación** política e técnica entre as administracións e organizacións especializadas de cara a reducir drasticamente a burocracia.
53. Medidas de apoio a persoas en risco de ser desafiuzadas: Contribuír desde a acción municipal, a evitar procesos de lanzamento e desafiuzamento, facendo todo o posible para mellorar a asistencia aos individuos e familias que sofren procesos de lanzamento ou despezo mediante axudas ao aluguer coa creación dun Plan municipal de axuda ao alugueiro ou para o mantemento de servizos básicos como auga e electricidade así como garantir o asesoramento municipal continuado ás persoas afectadas.
54. Promoción de **vivendas de emerxencia** para persoas en risco de exclusión social: apostarase pola creación ou reserva de vivenda social para emerxencias sociais, con especial atención ás persoas económica e socialmente vulnerábeis.
55. **Incremento das axudas sociais** para garantir desde o concello o acceso da cidadanía mais desfavorecida ou afectada por problemáticas de exclusión, o acceso aos servizos en condicións de igualdade e dignidade: acceso á vivenda, ao transporte, ao abastecemento e saneamento, o combate contra a pobreza enerxética, á educación e á cultura etc , mediante políticas fiscais municipais solidarias (de taxas, impostos e prezos públicos) e incremento de axudas económicas de emerxencia social singularizadas (cheque social) ate cubrir o 100% da demanda.
56. Redefinición das axudas sociais municipais con rumbo á posta en marcha dunha **Renda Social Municipal** de carácter complementario con outros ingresos (RISGA...) até cubrir o 100% do Salario Medio da cidade.
57. Aposta decidida no impulso **de programas contra a exclusión social**. Dotación de local en condicións para a recuperación e desenvolvemento do programa SEREOS.
58. Mantemento do **Plan Municipal de Drogodependencias** a través de estratexias integrais e integradoras de actuacións preventivas, asistencia socio-sanitaria e de inserción-reinserción co obxectivo de combater a marxinação e a exclusión social.
59. Plans especiais de revitalización-rexeneración de espazos xeográficos con problemas sociais que se concretarían na Creación de **Programas**

de Intervención Comunitaria en barrios de especial problemática social, en colaboración co movemento asociativo do barrio, ONG-sociais, colexios profesionais, etc.

Emerxencia social

60. Axudas municipais para *cobertura do gasto farmacéutico* en enfermos crónicos en risco de exclusión social ou determinados tratamentos de especial apoio.
61. **Atención ás situacións de pobreza extrema** en canto ás necesidades básicas de comida e abrigo: creación dun comedor social municipal, distribución de axuda alimentaria para as persoas en situación de pobreza (bancos de alimentos municipais) e ampliación e melloras no actual albergue municipal de cara a convertelo nun verdadeiro Centro de Emerxencia Social. Estas melloras incluírían o aumento no número de prazas e do tempo de estancia, dotalo de habitacións individuais e acollimento de animais de compañía, así como un plan de integración no barrio.

Integración no Traballo

62. Favorecer, dende o Concello, a **inserción profesional de novos grupos en risco** de exclusión (desempregados de longa duración, persoas con discapacidade...).
63. **Programas municipais de formación** para desempregados con dificultades particulares ou en risco de exclusión.
64. Medidas municipais de **formación en empregabilidade e habilidades sociais** para persoas en proceso de inclusión social que fomenten as posibilidades de acceso ao emprego

Maiores e dependencia

65. **Mellora dos servizos existentes**, co obxectivo de aumentar o número de persoas beneficiarias e alargar as súas coberturas: SAF, Servizo de Teleasistencia, Xantar na Casa, e posta en marcha do proceso de progresiva remunicipalización da súa xestión.
66. **Ampliación dos programas destinados a maiores** (avellentamento activo por exemplo).
67. **Mellorar as instalacións locais para o esparcemento** e convivencia das persoas maiores (centros sociais ou semellantes).
68. **Creación, en colaboración con outras administracións, de novos centros de día, residencias públicas e pisos tutelados/compartidos.**
69. **Promover a participación das persoas maiores** como promotoras das súas actividades.
70. Plan de acción e concienciación para garantir a **detección e coidados en**

situacións de abuso de persoas maiores, coordinada entre diferentes actores e institucións.

Diversidade funcional

71. **Incremento da prazas para persoas con diversidade funcional**, tanto na oferta pública de emprego como nas contratacións temporais, nos programas de emprego, e na contratación pública e concesións municipais.
72. **Novo Plan de Accesibilidade do Concello de Vigo.**
73. **Campañas de sensibilización** sobre a diversidade funcional.
74. **Programa para a vida autónoma dirixido a persoas con diversidade funcional** física ou psíquica.
75. **Ampliación e mellora de programas existentes** tanto municipais (transporte adaptado, bono-taxi, teleasistencia...) como conveniados con entidades.
76. **Facilitar a inclusión e promoción laboral** das persoas con diversidade funcional.

Crianza, infancia e familia

77. Fomentar medidas para **promover a conciliación entre a vida profesional e familiar.**
78. **Aumentar o número de becas de comedor a as axudas para libros** até cubrir toda a demanda e elevar as súas contías.
79. **Extensión dos comedores escolares** e ampliación dos seus servizos.
80. Creación de **programas específicos municipais de protección da infancia**, contra os malos tratos e abusos, mendicidade etc.
81. Promover proxectos de asistencia social preventivas destinadas a **evitar a pobreza infantil crónica.**
82. Creación de **novas escolas infantís municipais** nas zonas das Teis, Balaídos e O Calvario, e demandar a Xunta de Galiza a apertura doutros tres centros en Navia, Travesas e Bouzas.
83. Implementación de **novas metodoloxías pedagóxicas nas escolas infantís municipais**, coa participación de nais e pais, e flexibilización no seu rexime horario e condicións co obxectivo de adecualas ás necesidades específicas de cada crianza.
84. Programas para **combater o absentismo escolar** (colaboración con educación).
85. **Integración de nenos e nenas con diversidade funcional nas actividades municipais para a infancia.**

86. **Posta en marcha dun Servizo Municipal de Apoio á Crianza**, en colaboración con entidades sociais e outras administracións, que inclúa, entre outros, actividades e servizos de asesoramento gratuito en lactancia, alimentación, porteo, saúde infantil e desenvolvemento psicosocial.
87. **Creación dun Programa municipal de actividades para a infancia**, estábel e descentralizado, desde os 0 anos, potenciando as actividades saudábeis ao aire libre, o xogo tradicional e cooperativo e a promoción do galego e da non discriminación.
88. **Novas ludotecas e zonas de xogo cubertas nos parques infantís.**
89. **Gratuidade do autobús urbano a menores de 14 anos.**
90. **Medidas de apoio específicas ás familias monoparentais, equiparando os beneficios sociais aos das familias numerosas.**

Poboación migrante

91. **Revisión e actualización do Plan de migracións e Convivencia Intercultural** do Concello de Vigo.
92. **Programas de inserción socio-laboral** para poboación migrante.
93. **Campañas de sensibilización e loita contra o racismo e a xenofobia.**
94. **Programas específicos para mulleres inmigrantes.**
95. **Recuperación da oficina de información a inmigrantes e emigrantes retornados**, dotándoa de servizo gratuito de intérprete e despregando programas de voluntariado para o acompañamento e axuda a persoas migrantes.
96. **Impulso de programas de colaboración con colectivos e entidades de inmigrantes.**
97. **Posta en marcha do Observatorio das Migracións.**
98. **Creación do Museo da Emigración** na cidade.

Cooperación e solidariedade internacional

99. **Reactivación do Consello Local de Cooperación e Solidariedade Internacional**, dotándoo de maior participación dos colectivos sociais como espazo de codecisión.
100. **Elaboración, participativa, dunha Estratexia Local de Cooperación e Solidariedade Internacional** de carácter plurianual.
101. **Aumento na asignación orzamentaria municipal para programas de cooperación ao desenvolvemento** até atinxir ao remate do mandato o 0,7% do total, e distribuíndo estes recursos a través de convocatorias públicas e transparentes de libre concorrencia.

102. **Intensificar a colaboración coas entidades do ámbito da cooperación.**
103. **Reforzo do traballo de sensibilización**, dimensionando o proxecto 'Impórtanos' e poñendo en marcha novas iniciativas e programas.
104. **Reincorporación do Concello de Vigo no Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade Internacional.**
105. **Declarar Vigo como cidade a prol da paz e da xustiza social e contraria ás inxerencias imperialistas.**

Dereito á vivenda

106. Elaboración dun **Plan municipal de vivenda** para facilitar un aloxamento digno e barato ás persoas con máis dificultades, apostando no aluguer social, a intervención pública na construción e adxudicación, nun parque público de solo para uso residencial e na promoción activa da rehabilitación.
107. Creación dun **Parque público de vivenda de aluguer**, mediante recursos propios e acordos co sector privado, para facilitar o acceso ás 18.500 vivendas cifradas como desocupadas, mediante un contrato de prezo social e referido aos ingresos.
108. Sinatura de convenios coa Sareb e as entidades bancarias privadas que foron rescatadas con fondos públicos para **a dispoñibilización de vivendas das que son propietarias e fican desocupadas no Parque público de vivenda de aluguer.**
109. **Promoción de cooperativas municipais de vivenda** (o Concello oferta solo e as cooperativas constrúen, facilitando o Concello a devolución do valor do terreo).
110. **Aumento do impostos municipais para aquelas vivendas desocupadas** e que non chegasen a acordos para incluílas no parque de vivenda de aluguer con prezo social.
111. En colaboración coa Xunta, **creación dun rexistro único de demanda de vivenda** para saber as verdadeiras necesidades e poder ofertar solucións equilibradas.
112. **Bolsa de vivendas municipais para situación de emerxencia habitacional** para evitar que se produza ningún desafiuzamento sen alternativa digna na propia cidade.
113. Creación do **Consello Social de Vivenda**, lugar de encontro e debate, así como de elaboración de propostas para enfrontar a dificultade do acceso a unha vivenda digna. Estará composto por aqueles sectores sociais e económicos implicados na busca de solucións para atallar este problema.
114. Demandar das administracións estatal e galega unha **nova regulación**

do mercado da vivenda, para facilitar o alugueiro, protexer os dereitos das persoas arrendatarias e limitar o incremento dos prezos.

115. Creación dun **aval ou seguro municipal gratuíto** para a formalización de contratos de alugueiro a persoas perceptoras de rendas de inclusión ou con escasos ingresos.
116. **Actuación municipal contra as infravivendas** garantindo as condicións de seguridade e salubridade.
117. **Asesoramento e asistencia legal gratuíta para persoas en risco de desafiuzamento.**
118. **Axilización e alargamento da cobertura das axudas de emerxencia en materia de vivenda e subministros básicos.**
119. Posta en marcha dunha **Estratexia Local contra a Xentrificación.**

III. Un Vigo de iguais e de oportunidades para a mocidade

As mulleres seguimos sendo cidadás de segunda categoría. Os avances dados no ámbito da igualdade formal estende a ilusión da igualdade ata chegar a pensar que a opresión das mulleres foi superada. Pero hoxe en día segue vixente todo o sistema de poder que se fundamenta no sometemento da mulleres e na división sexual do traballo. A crise económica acentuou os discursos e as prácticas neoliberais que recortan os dereitos das mulleres e deu pé a que as políticas feministas pasasen a ser consideradas accesorias e non prioritarias.

Combatermos desde a raíz todas as violencias machistas exige que a **perspectiva feminista** sexa un enfoque transversal presente, de verdade, en todas as políticas. O ámbito municipal, pola súa proximidade e incidencia directa na cidadanía, ten un enorme potencial para **despregar políticas que aposten na igualdade efectiva e real, confrontando o machismo en todas as súas dimensións**. Queremos volver facer que Vigo sexa un referente en políticas de igualdade, para alén do retórico, con máis medios e actuacións concretas no ámbito da sensibilización, da educación e, sobre todo, na atención das mulleres.

Hai que revertir tamén a falla de oportunidades que condenou a millares de mozas e mozos á emigración, con programas e axudas públicas que faciliten a emancipación, desde a formación, pasando polo emprego até o acceso á vivenda. Volveremos poñer en marcha unha oferta ampla, descentralizada e dinámica, de servizos para a mocidade no ámbito do lecer e para potenciar a súa expresión creativa e deportiva.

Promoción da igualdade

120. Creación de **dous novos Centros de Información dos dereitos das mulleres** en Coia e no Calvario
121. **Plan de formación en Igualdade** para o persoal técnico e político do Concello
122. Elaboración dun novo **Plan de Igualdade** coa participación das asociacións de mulleres
123. Dinamizar a **participación do movemento feminista e asociativo de mulleres** no deseño, toma de decisións e seguimento das políticas municipais.
124. Elaboración dun **plan específico de dinamización dirixido a mulleres mozas**.
125. Prestar especial atención ás problemáticas específicas das **mulleres lesbianas, transexuais e bisexuais**.

Transversalidade das políticas de igualdade (mainstreaming)

126. Comprometer unha **partida específica para a igualdade nos orzamentos de todas as concellarías** ademais do orzamento específico para a concellaría de igualdade.
127. Creación **dun servizo de coordinación** entre as distintas concellarías, organismos e entes dependentes do concello para velar polo cumprimento das políticas de igualdade.
128. Integrar a **perspectiva de xénero** nos orzamentos e nas actuacións administrativas e normativas do Concello.
129. Realizar **análises previas de impacto de xénero** nas actuacións administrativas e normativas.
130. Incorporar a **perspectiva de xénero no deseño e ordenamento urbanístico**.
131. Incluír nas campañas publicitarias municipais de divulgación, publicidade, información, etc., ás **persoas e familias LGTB**.

Corresponsabilidade nas tarefas de coidado

132. Elaboración dun **Plan municipal de apoio para os coidados**, en colaboración con outras institucións.
133. **Campaña de sensibilización** orientado á promoción dun cambio de mentalidade en canto á asunción das tarefas de coidado, facendo visible a relevancia dos mesmos para o mantemento das estruturas sociais.

Promoción da igualdade na vida económica e no emprego

134. Medidas específicas de **promoción de emprego para as mulleres**
135. Incluír **cláusulas para a igualdade** en contratacións, subvencións e convenios
136. Garantir a **inclusión da perspectiva de xénero na valoración dos recursos sociais** dirixidos ás mulleres de colectivos desfavorecidos.
137. **Favorecer o emprendemento** feminino e a posta en marcha de iniciativas cooperativas e empresariais de mulleres.
138. **Mellorar o acceso das mulleres de colectivos desfavorecidos a empregos de calidade**.
139. **Promover a presenza de mulleres nos Consellos de Administración dependentes do Concello**.
140. Cuestionar os modelos actuais de produción, reprodución e consumo. **Apoiar o desenvolvemento de iniciativas de intercambio e troco**.
141. **Fomentar a participación das mulleres nas hortas urbanas e cooperativas ecolóxicas**. Impulsar unha rede de pequenas produtoras.

Loita contra a violencia

- 142. Incrementar os recursos para a atención de calidade as mulleres que sofren violencia machista**
143. Ofrecer **apoio psicolóxico especializado aos fillos/as** de mulleres que viviron situacións de violencia de xénero.
- 144. Mellorar a coordinación entre o Centro de Información dos dereitos da muller, Centro de Emerxencia e pisos tutelados.**
145. **Promover a concienciación e a prevención da violencia de xénero.**
146. Realización de accións e **medidas tendentes a eliminar a violencia de xénero de carácter sexista expresada cara a mulleres lesbianas, bisexuais e transexuais**, en especial en espazos da vida diaria: comunidades de veciños, centros xuvenís, de maiores e de ocio e tempo libre.
147. Formación **dun voluntariado específico para traballar con vítimas de violencia de xénero** en colaboración coas asociacións de mulleres que traballan con vítimas da violencia de xénero.
148. **Mellora do funcionamento e cobertura do Centro de Emerxencia**, atendendo especialmente as mulleres en situación de exclusión ou con problemas de dependencias.
149. **Desenvolvemento de accións formativas e de concienciación no ámbito afectivo, relacional e sexual, para evitar condutas machistas e heteropatriarcais, especialmente entre a mocidade.**
150. **Prohibición da publicidade de prostíbulos en todo o termo municipal e fiscalización das súas licenzas de actividade.**
151. **Campaña activa en contra do consumo de prostitución e de sensibilización sobre explotación e violencia sexual e a trata de mulleres.**
- 152. Apoio e asistencia ás mulleres prostituídas.**

Respecto á diversidade

153. **Plans de formación na prevención, orientación e erradicación das actitudes de acoso (escolar, laboral, etc..) e homofobia**, con especial atención a educadores/as, traballadores/as sociais, policía local e funcionariado.
154. Creación dun **programa de Información e Atención a persoas LGTB**, que desenvolva accións dirixidas de maneira específica a este colectivo e á súa contorna familiar e relacional, e contemple, tamén, actuacións de carácter formativo, informativo, de asesoramento e sensibilización dirixidas tanto a profesionais como ao conxunto da poboación.

Política de mocidade

Dereito á vivenda e ao aloxamento

155. Elaborar unha **diagnose sobre as dificultades de acceso a vivenda da xente nova** no Concello de Vigo, que teña en conta a situación laboral da mocidade, o prezo dos alugueres e o parque inmobiliario dispoñíbel.
156. **Dispoñibilizar vivendas baleira con alugueres a baixo prezo para a mocidade.** Non persecución dos espazos baleiros ocupados e autoxestionados pola mocidade.
157. Creación do **Servizo de Vivenda** na Casa da Xuventude.
158. Creación un **albergue xuvenil público.**
159. **Reservar até o 30% da vivenda de protección para os menores de 30 anos.**

Emprego

160. **Plan de choque contra o desemprego xuvenil** centrado en que a mocidade atope emprego en condicións laborais dignas.
161. Favorecer a contratación xuvenil a no Vigo Emprega, nas concesionarias municipais e na contratación pública do Concello.
162. Crear un **servizo de información, orientación e asesoramento laboral** para a xuventude.
163. Creación dunha **rede municipal de empregabilidade para a mocidade**, que coordinado co Servizo Público de Emprego, xestione as ofertas de emprego.
164. **Apoiar proxectos emprendedores da mocidade** a través do acompañamento do desenvolvemento dende o inicio. Crear espazos municipais gratuítos de cooperación para a mocidade, onde convivan diversas culturas profesionais coas que obter sinerxías.
165. **Programa de microcréditos municipais para o emprendemento e o autoemprego xuvenil.**

Servizos

166. Crear un **Observatorio municipal da mocidade** na nosa cidade que forneza de coñecementos obxectivos sobre a realidade xuvenil.
167. Abrir **salas de estudo** en infraestruturas municipais cun horario ampliado en época de exames.
168. **Rebaixa do bono-bus estudantil** para estudantes de secundaria, formación profesional e universidade, até equiparalo co bono universitario. Gratuidade para menores de 14 anos.

- 169. **Mellora da rede de transporte público** na conexión das parroquias coa Universidade
- 170. **Mellorar o servizo do bus nocturno**, aumentando a súa frecuencia e zonas de paso.
- 171. Creación de **liñas nocturnas (Moucho bus) a nivel metropolitano**, para favorecer a mobilidade da mocidade con outras zonas de ocio nocturno (Baiona, Cangas, Moaña, Pontevedra...)
- 172. Creación de **espazos específicos para a información e asesoramento afectivo-sexual da mocidade**, prestando especial atención as novas canles de comunicación da mocidade.
- 173. Realización de campañas e obradoiros de información sobre emprego de **métodos anticonceptivos e de protección contra enfermidades de transmisión sexual**.
- 174. Tamén se pulará pola realización de **obradoiros afectivo-sexuais co fin de promover unha sexualidade libre, segura e gozosa** que combata a discriminación e a criminalización da mocidade Lesbiana, Gay, Transexual, Bisexual (LGTB).
- 175. Realización de actividades formativas para **mediadores/as xuvenís (informadores/as, animadores/as, voluntarios/as, etc.) en materia de atención a persoas LGTB** que permita unha atención especializada a cada realidade.

Cultura urbana

- 176. Estender os **programas de dinamización e lecer alternativo** ao maior número posíbel de mozas e mozos en barrios e parroquias. Recuperación e dinamización do programa "Súbete ao Castro".
- 177. **Prevención da violencia de xénero e a LGTBIfobia en actividades xuvenís** e asociacións de ocio e tempo libre.
- 178. Elaborar un **censo de creadores e creadoras xuvenís**.
- 179. **Acceso de balde a actividades e infraestruturas culturais, científicas ou deportivas organizadas ou xestionadas directamente polo Concello**. Amais, crear un tarifa xuvenil para asistir aos museos, teatros, festivais e demais actos culturais que teñan promoción municipal.
- 180. Promover e **apoiar as manifestacións culturais e artísticas tradicionais da cultura galega** nas que estean implicadas mozas e mozos.
- 181. Potenciar as **salas de ensaio** e dar visibilidade a actividade que nelas se desenvolven, levando proxectos a distintos puntos da cidade.
- 182. Habilitar **espazos para a creación artística xuvenil**.

- 183. **Creación de novas áreas recreativas para patíns, monopatíns, bicicletas acrobáticas e outras.**
- 184. **Potenciar os servizos de extensión cultural asociados ás bibliotecas**, e favorecendo as actividades de dinamización culturais infantís, xuvenís e videofórum.
- 185. **Habilitar novos paneis de libre expresión, en áreas de influencia para a mocidade.**
- 186. **Creación de un rocodromo municipal**
- 187. **Estudar fórmulas que permitan a práctica segura de deportes de motor na cidade.**

Asociacionismo

- 188. **Promover e apoiar o asociacionismo xuvenil** en todas as súas formas, atendendo tamén a nova realidade dos colectivos informais.
- 189. Creación dun **foro de debate xuvenil** permanente sobre diversos temas sectoriais que lles afecten e sobre cuxas conclusións deberá traballar o goberno municipal.
- 190. Apoiar un **marco autoxestionado no ámbito local para a mocidade**: locais, recursos compartidos, apoio loxístico, material e económico.
- 191. Posta en marcha dunha **rede "Espazos da mocidade" nos barrios e parroquias**. Cunha proposta de actividades deseñada e executada coa participación directa da xente moza, con actividades diversas, plurais e dende un punto de vista emancipador, centrado na nosa realidade e non consumista.

Saúde

- 192. A droga é un complexo problema de saúde pública que non se soluciona con políticas prohibicionistas de condena ao consumo individual que abocan á marxinalidade ás persoas con drogodependencia. O tráfico ilegal é un lucrativo negocio para as mafias e é nese aspecto do problema no que debe incidirse para evitar a conflictividade social que, en moitas ocasións, se asocia co consumo.
- 193. **Potenciaremos plans de prevención e información sobre drogas para incidir na mocidade sobre os riscos que derivan do consumo.** Pularase polo establecemento de puntos de información e axuda en espazos de ocio nocturno, en cooperación con asociacións e ONGs.
- 194. **Obradoiros de saúde entre a mocidade sobre trastornos alimenticios** como a bulimia e a anorexia inducidos polos estereotipos comerciais.

Feminismo e multiculturalidade (Cambio de mentalidade)

195. Desenvolver iniciativas e obradoiros, nomeadamente nos institutos, de **prevención do machismo, de detección de comportamentos e actitudes sexistas e de superación e deconstrución das diferencias de xénero.**
196. Levar a cabo **accións educativas e integradoras que eviten a discriminación cultural e faciliten a convivencia e a multiculturalidade.**

IV. Cero recortes, máis servizos

A xestión pública pon o interese xeral por riba do negocio privado. Por iso, apostamos en avanzar cara a remunicipalización dos principais servizos privatizados, a comezar pola auga.

Priorizaremos o investimento municipal en dotacións, como escolas infantís ou instalacións culturais e deportivas, na mellora dos servizos á veciñanza.

Practicaremos a insumisión fronte as políticas de recortes, veñan de onde veñan, e promoveremos unha fiscalidade municipal socialmente xusta reducindo impostos e taxas ás persoas con menores ingresos.

Fiscalidade socialmente xusta

197. Aplicación de bonificación e exencións en taxas municipais para as rendas máis baixas.

198. Mellorar as facilidades para o pago fraccionado de tributos, sen recargo por xuros, impulsando un **plan de pago personalizado dos impostos municipais.**

199. Dende o 2003 están exentos de IAE todas as persoas físicas e máis as xurídicas que teñan menos de un millón de euros de facturación anual. Hai 4000 grandes empresas en Vigo que facturan máis dun millón de euros. O IAE estivo conxelado dende o 2013 ao 2015. Propoñemos **aumentar o IAE para aquelas empresas que facturan máis dun millón de euros** ao ano. Esta medida faría aumentar os ingresos, co que se poderían financiar máis programas sociais.

200. Actualización do IBI urbano até a súa nivelación co resto, para os denominados Bens de Características Especiais (concesións portuarias, aeroporto, autopistas, encoros, etc).

201. Cobro do IBI a aqueles edificios pertencentes á igrexa católica que non estean exentos, segundo a lei de facendas locais e o acordo entre a Santa Sede e o goberno español sobre asuntos económicos.

202. Redución das taxas aos pequenos e medianos comercios.

203. Bonificación do 95% do IBI á Universidade de Vigo e a entidades sen ánimo de lucro.

204. Aumento das taxas por licenzas de actividades e instalacións das superficies comerciais de máis de 500 m².

Investimentos dotacionais

205. Os proxectos de orzamentos municipais, no seu capítulo de investimentos, deberán destinar **máis recursos e financiamento á posta en marcha de dotacións** a través de plans plurianuais que

permitan alargar os servizos que presta o Concello (escolas infantís, dotacións culturais, instalacións deportivas...) e corrixir os déficits dotacionais dos barrios e parroquias.

Servizos municipais

206. **Impulsar o control municipal directo e participado pola cidadanía** como medio máis eficaz e seguro para lograr que os servizos urbanos básicos para as persoas –como o abastecemento e saneamento da auga, o transporte colectivo ou o tratamento de RSU– cumpran co obxectivo de ser universais e eficaces en vez de ser obxecto de posesión e lucro privado.

Remunicipalización dos servizos públicos

207. **Impulsar unha axenda de rescate progresivo dos servizos públicos privatizados**, dando prioridade neste rescate ao transporte e a xestión da auga e do saneamento.

208. **Modificar o recibo da auga** de tal maneira que se pague só polo consumo real, estimulando o aforro e penalizando os consumos excesivos.

209. **Renuncia expresa polo Concello a ningunha prorroga das actuais concesións** (máis que a que está en vigor actualmente) e estudar as fórmulas legais que permitan a reversión das xa asinadas, para desta maneira anticipar o rescate público.

210. Creación dunha **Comisión de Remunicipalización de Servizos** formada por todos os grupos municipais, e mais técnicos dos servizos económicos, servizos xerais, xurídicos, secretaria xeral e intervención.

211. **Estudo e definición dos diferentes modelos de entes de xestión** do servizo, de cara escoller o máis idóneo: empresa municipal, ente autónomo, xerencia...

212. **Auditoría técnica** sobre o estado das infraestruturas, patrimonio municipal que estea xestionado polas concesionarias, cadro de persoal da empresa (contratos, antigüidade, funcións) de cara a súa subrogación polo novo ente público xestor.

213. **Promover a modificación normativa a nivel galego e estatal**, para retirar os atrancos legislativos para a recuperación da xestión pública directa dos servizos municipais.

Control das concesionarias

214. Implantar **sistemas efectivos de control e de inspección dos servizos de xestión indirecta e privatizada**, recuperando a función da Oficina de Control das Concesionarias.

215. **Realizar unha auditoría municipal de todos os servizos concesionados**, revisando o seu funcionamento e rendemento económico-financeiro.
216. **Exixir ás empresas concesionarias e contratas o respecto estrito dos dereitos laborais e sindicais do seu persoal.**

Sanidade pública

Máis alá das escasas competencias de que dispoñen os concellos no ámbito sanitario, dende o BNG continuamos mantendo **o noso compromiso coa defensa dunha sanidade galega pública, universal, gratuíta e de calidade**, esixindo da Xunta que atenda ás necesidades da cidade máis poboada de Galiza e da súa ampla área sanitaria.

217. Demandamos o **rescate da concesión privada do Hospital Álvaro Cunqueiro** co obxectivo de dotar a área sanitaria de Vigo da infraestrutura sanitaria que precisa, que permita atender a toda a cidadanía da nosa área, en todas as especialidades e con todos os servizos nun hospital cento por cento público e de calidade.
218. Seguiremos a exixir o **aumento do numero de camas de media e longa estancia**, e incrementar os recursos socio-sanitarios (residencias asistidas, centros de día, xeriátricos etc.).
219. Reclamar un **plan específico para reducir as intolerables listas de espera**, que permita optimizar os recursos e o funcionamento dos hospitais, aumentando os recursos humanos e materiais se é preciso, aplicando tempos de atención garantida sempre no marco da sanidade pública.
220. Promover a **Atención Especializada en réxime ambulatorio** á poboación: potenciando a creación de centros de consulta de especialidades alí onde sexan precisos, dotándoos de recursos suficientes tanto humanos como materiais.
221. A Atención Primaria ten que ser o eixo da Sanidade Pública polo que exixemos da Xunta de Galiza o incremento da dotación de recursos **no campo da atención primaria** e a creación **de novos centros de Atención Primaria de carácter público en función do crecemento da poboación e dos novos asentamentos** (tendo en conta criterios que adecúen os cadros de persoal ao volume de poboación tal e como se establecía no Plan de Mellora de Atención Primaria).
222. Demandaremos **que se garanta o dereito a atención pediátrica** nos centros de saúde en todo o termo municipal en quendas de mañá e tarde, e a cobertura co persoal necesario en caso de ausencia por baixa do persoal médico especialista.
223. O Sergas debe dotar dos medios humanos e materiais suficientes o **Punto de Atención Continuada** para poñer fin a súa situación de

colapso. Proporemos a posta en marcha de dous novos PACs, en Teis e Navia, para descentralizar este servizo e achegalo á veciñanza, así como a Atención Continuada Pediátrica en fin de semana para evitar saturar as urxencias hospitalarias.

224. Seguiremos a urxir a posta en marcha do **Centro de Saúde de Bouzas**, con como mínimo 6 consultas de atención primaria, pediatra e servizo de traballo social.
225. Mentres fique en vigor o concerto especial con Povisa, o Sergas debe garantir que este centro médico que atende a unha parte importante da poboación da área sanitaria de Vigo, se axusta ás **mesmas ratios e condicións de persoal sanitario que na atención hospitalaria baixo xestión pública**, así como o respecto aos seus dereitos laborais, para garantir unha atención en iguais condicións.
226. **Promoción activa da vacinación** a través de campañas informativas en colaboración coa comunidade escolar e o Sergas.

Ensino público

As sucesivas reformas tendentes a incrementar os obstáculos para o acceso ao ensino superior, a expulsión de dotacións do ensino do centro da cidade pertencentes á rede pública e a potenciación do ensino privado-concertado en detrimento do público por parte da Xunta representa na nosa cidade un atranco ao acceso ao ensino en igualdade de condicións. Un ensino público, gratuito e ao servizo das maiorías sociais é un determinante na construción dunha sociedade xusta e dunha cidadanía emancipada.

227. Recuperación de espazos para a **creación ou ampliación de escolas públicas próximas ou no centro da cidade**.
228. Participación directa do Concello de Vigo e da comunidade educativa viguesa na elaboración dunha **nova zonificación escolar para a cidade**.
229. **Participación na admisión do alumnado**, para promover unha distribución máis equilibrada de alumnado con necesidades educativas especiais.
230. Colaboración e/ou creación do **"Plan madruga"** e o alargamento dos servizos complementares para conciliación da vida familiar.
231. Creación de **circuítos escolares** de diversos tipos entre os centros, como competicións deportivas, literarias, artísticas, etc.
232. Conservación e **actualización dos equipamentos** mediante o mantemento das instalacións ou, de ser o caso, creación de novos centros.
233. **Eliminación das barreiras arquitectónicas** para o alumnado con

- diversidade funcional: (baños, escadas, etc.).
234. Obrigatoriedade de **inspección específica dos edificios** educativos.
 235. **Dereito universal e gratuíto de comedores escolares**. Estudo das instalacións para valorar e promover a cociña pública con xestión directa.
 236. **Estudo pormenorizado das rutas de autobuses**, evitando duplicidades e zonas baleiras.
 237. Fomento de novos **programas escolares**: de desenvolvemento persoal fóra de roles e estereotipos de xénero, coeducación, etc.
 238. Ofrecer aos departamentos de orientación dos centros e ás asociacións de pais e nais, **programas de prevención da LGTBfobia**, así como de asesoramento a alumnado LGTB e aos seus familiares coa colaboración con colectivos, ONG`s e asociacións para o desenvolvemento destes programas.
 239. Realización de programas de **sensibilización e visibilización da diversidade sexual**, de xénero e familiar no ámbito escolar, así como campañas específicas para a erradicación do acoso escolar LGTBfóbico.
 240. Promoción da inclusión de **contidos sobre a diversidade familiar** nos centros de primaria.
 241. **Promover activamente a coeducación** en todos os niveis educativos.
 242. **Incremento das escolas infantís** de 0-3 anos para atender a demanda neste tramo educativo, garantindo que ningún rapaz ou rapaza nesta idade quede sen praza.
 243. As Escolas infantís de 0-3 anos dependentes do Concello serán de carácter universal, permitindo o seu acceso ás familias de menores recursos, e iranse unificando nunha rede con equipos e persoal propios.
 244. **Os contidos, métodos e procedementos de aprendizaxe estarán baseados na cultura e idioma propios de Galiza**.
 245. Demandar a construción dun **Instituto de Educación Secundaria no PAU de Navia**.
 246. **Aumentar a rede de vías escolares seguras** promovendo a mobilidade peonil.
 247. Solicitar o **aumento da oferta de Formación Profesional** na cidade.
 248. Creación dun **servizo municipal de asesoramento familiar**.
 249. O Concello **promoverá de maneira activa a matriculación escolar nos centros públicos**, e deixará de publicitar a través de ningún medio

municipal a oferta privada-concertada.

250. Recuperación do **programa escolar “Vigo por dentro”**.
251. Creación dun programa escolar específico de **consumo responsábel e redución do lixo**.
252. Creación dun **programa municipal de “Educar en familia”**, con actividades deseñadas para toda a familia e que conleve ensinar a nosa cultura, crear hábitos saudábeis, promocionar valores como solidariedade, respecto, tolerancia por todo o noso entorno (veciñanza, lugares, medioambiente...)
253. Colocación de **marquesiñas nas paradas de autobús escolar**, en colaboración coa Xunta de Galiza.
254. **Ampliación das prazas en residencias públicas** para alumnado de estudos post-obrigatorios.
255. **Mellora dos patios dos colexios públicos, dotándoos de zonas cubertas**, e cunha organización do espazo que permita o seu uso educativo, creativo, igualitario, non-sexista, atractivo e útil.
256. **Mellora das zonas verdes e axardinadas dos colexios públicos**, como espazos de xogo e esparcemento, e impulso á creación de hortas escolares.
257. **Creación dun programa municipal de divulgación científica a nivel escolar**.
258. **Apoio decidido ao proxecto de Campus do Mar na ETEA**.
259. **Mellorar a integración da Universidade de Vigo na vida da cidade**, pulando por unha maior cooperación institucional e a procurando a súa colaboración activa en todos os ámbitos.
260. **Apoio para a conversión da Escola Superior de Arte Dramática** en centro universitario e a equiparación dos seus estudos co de grao universitario.

V. Devolver o Concello á veciñanza

As transformacións que fixeron medrar e avanzar Vigo sempre tiveron un denominador común. Foron resultado do empurre popular, da forza da xente, da suma de vontades das viguesas e dos vigueses. Somos unha cidade tan diversa como combativa, tan plural como solidaria, tan complexa como determinada a enfrontar, xuntos e xuntas, os reptos que se foron poñendo no camiño.

Sen participación non hai democracia. Fronte aos tics autoritarios apostamos en crear espazos de verdadeiro poder popular cun novo regulamento de participación cidadá, que inclúa a obrigatoriedade de consultar á veciñanza e aos colectivos e movementos sociais sobre os principais asuntos, e con orzamentos participativos.

Traballaremos por que a democracia participativa se dea ao longo de todo o proceso de elaboración, toma de acordo, execución e avaliación dunha política ou proxecto municipal. Así, deberanse poñer os mecanismos axeitados en cada momento, fuxindo de formalismos e burocratismos.

Participación veciñal

261. A **participación como medio de afondar na garantía de transparencia**, revitalizando os órganos e os consellos municipais, asegurando a súa constitución, convocatoria e funcionamento. Outorgándolles a capacidade non só de elaborar propostas, senón tamén de constituírse en órganos colexiados, como verdadeiros espazos de co-decisión. Esta vía da participación social supón profundar na democracia na que a participación cotiá e a responsabilidade propia da cidadanía permita responder de maneira máis axeitada ás demandas cidadás.
262. **Acceso á información**. Garantiremos que se contesten sempre as peticións de información, o acceso a rexistros e arquivos, a información dos procedementos municipais e a que se lle dea publicidade ás sesións municipais. Igualmente, garantiremos mediante mecanismos realmente participativos e representativos ese acceso (audiencia pública aos interesados, consulta cidadá, intervención en pleno, comisión de goberno ou xunta local de goberno).
263. Crearemos un **regulamento municipal de subvencións**. As bases reguladoras das subvencións deberán axustarse ao citado regulamento e a el deberán someterse todas as entidades que se acollan a unha axuda económica do concello. O regulamento garantirá a transparencia das concesións e o control das subvencións, así como a rendición pública de contas por parte das entidades subvencionadas. Crearase unha comisión de control mixta onde teña participación toda a corporación
264. Desenvolveremos un **novo Regulamento de Participación Cidadá**.

Dado que o existente nunca foi totalmente implementado, recolleremos todas as vías de participación, que incluírán mecanismos de información, proposta, e ratificación de iniciativas populares, obrigas de consulta, achegamento das decisións aos barrios e parroquias, orzamentos participativos e outras. No proceso de desenvolvemento contaremos co tecido asociativo para incorporarmos as súas propostas e garantirmos un proceso participativo tamén na súa redacción e aprobación.

265. **Reconfiguración dos Consellos Sectoriais** avanzando na súa concepción como espazos activos de participación social e de co-decisión efectiva, aumentando as súas funcións.
266. **Estabelecer novos mecanismos de control popular da acción do Goberno municipal e de dación de contas.**
267. Elaboración dun **novo Regulamento Orgánico do Pleno Municipal** que permita a xusta representación de todas as forzas políticas con presenza na corporación, dándolles voz a todas elas para garantir un maior control das contas municipais e dos servizos públicos por parte de todos os grupos municipais. Tamén contemplará o acceso e a intervención das asociacións e movementos sociais da cidade, para garantir a transparencia e accesibilidade de todo o relacionado coa actividade das institucións.
268. Implementaremos os **orzamentos participativos en Vigo**: os orzamentos da cidade deben ser un proceso aberto que garanta a información e a participación da veciñanza alí onde poidamos decidir entre todos/as non só o carácter do investimento dos recursos que se destinan ás diversas partidas, senón tamén a orixe destes recursos, de xeito que se impulsen a xustiza fiscal dos impostos e das taxas municipais.
269. Promoveremos a realización de **Iniciativas Populares a nivel municipal**, xa que veciñanza non só deberá ser obrigatoriamente consultada, senón que deberá poder ter iniciativa respecto á cidade. Modificaremos os requisitos esixidos para se celebraren, diminuíndo o número de sinaturas esixidas hoxe para a súa convocatoria.
270. Impulsar a descentralización político-administrativa do Concello, coa creación dos **Consellos Veciñais de Barrio ou Parroquia**, regulando as súas funcións, composición, creación e disolución de acordo coa veciñanza.
271. Aumentar o número de unidades desconcentradas de atención cidadá e o **alargamento dos servizos municipais nos barrios e parroquias.**
272. Fomentar a **creación de medios comunitarios** non empresariais que garantan ese acceso. Igualmente, regulará de forma transparente o destino dos recursos municipais empregados para este labor, desterrando a propaganda e publicidade adxudicada sen criterios

públicos e obxectivos e incluíndo entre estes criterios o uso do idioma propio de Galiza de forma destacada.

273. Aprobaremos **un maior financiamento asociativo**, facéndoo claro, transparente e obxectivo. Igualmente, o concello será un axente de difusión activa das súas propostas e actividades.
274. **Creación e aumento de locais asociativos**, facilitando a xestión destes locais de titularidade municipal por parte das propias asociacións ao tempo que se garanta o seu uso público por parte da veciñanza.
275. **Posta en marcha de novos Centros Cívicos Municipais**, a principiar polo Calvario, e remunicipalización da súa xestión coa participación directa de entidades veciñais sen ánimo de lucro.

Unha administración local transparente

276. **Creación dunha Oficina Municipal Anticorrupción**, con autonomía funcional, que despegue medidas de prevención, control e intervención fronte a posíbeis casos de corrupción ligados, directa ou indirectamente, á administración municipal.
277. Elaboración dunha **ordenanza sobre transparencia e libre acceso á información**, garantindo que o carácter público desta información sexa a norma, mediante a súa publicación e posta a disposición da cidadanía.
278. **Control e acceso á información dos gastos de publicidade e propaganda dos diferentes departamentos municipais** . Estes gastos deberán rexerse por un Plan Anual de Publicidade e Comunicación que deberá que ser incluído nas Bases de Execución orzamentaria aprobadas polo pleno da corporación.

VI. Reconciliar a cidade co seu medio natural

O medio natural urbano debe ter unha nova dimensión na xestión municipal e ser de carácter transversal. A falla de xestión e previsión na planificación do goberno actual ten amosado graos de dexeneración medioambiental que son tapados parcialmente polos inxentes recursos destinados a propaganda.

A posta en valor do río Lagares, como verdadeiro pulmón azul e verde da cidade, e reconciliármonos tanto coa nosa faixa litoral como co grande parque periurbano que son os nosos montes, son tarefas vitais. A recuperación da nosa ría será tamén unha prioridade, poñendo fin ás agresións que padeceu en forma de aterramentos e contaminación.

Queremos unha cidade sustentábel e de futuro, cunha nova política de residuos que nos permita superar o modelo fracasado de Sogama, e promovendo tamén o respecto aos dereitos dos animais e o seu benestar e acabando co modelo exhibicionista de Vigozoo.

279. Elaboración dun **plan director dos residuos sólidos urbanos** que teñan como horizonte a substitución paulatina do modelo Sogama, mediante medidas que supoñan a redución, reutilización e reciclaxe dos residuos.
280. **Campaña de sensibilización e concienciación para a redución, a reciclaxe e a reutilización dos RSU.**
281. **Compostaxe dunha parte da fracción orgánica dos RSU** mediante a distribución e posta en marcha de composteiros nas zonas máis rurais da nosa cidade, así como en comunidades urbanas con zonas axardinadas.
282. **A recollida diferenciada da materia orgánica**, dentro do sistema xeral, na zona urbana compacta e nos establecementos de hostalería, para a súa reutilización mediante a compostaxe.
283. **O incremento na distribución de colectores para a recollida selectiva do lixo.**
284. Potenciación da **recollida de aceites domésticos e graxas animais**, ao obxecto de evitar verquidos graves no medio ambiente, mais tamén para fornecer as fábricas de biodiesel.
285. O deseño e posta en marcha **dunha planta metropolitana de compostaxe e recuperación dos entullos de obra** como materiais para novas construcións.
286. A posta en marcha de **puntos limpos** nos barrios e parroquias co criterio de reciclaxe e reutilización dos materiais alí depositados, así como o fomento de iniciativas de recuperación e optimización dos devanditos recursos e o fomento da redución na orixe, nomeadamente nos

polígonos industriais.

- 287. Atención primordial ao subsistema de zonas verdes referido ao Lagares e os seus afluentes.**
288. Acometer o **saneamento, recuperación e rexeneración integral do tramo pendente do Lagares e dos seus afluentes**, eliminando os puntos de verquido existentes e implementando medidas preventivas naqueles focos contaminantes potenciais, como o caso das industrias asentadas nas súas beiras,
289. **Delimitación e marcado das zonas de servidume do sistema fluvial** e realización, en primeiro lugar, do paseo do Lagares dende a Avda. de Madrid até o seu nacente, transformando o conxunto nun grande parque conectado coas zonas húmidas (lagoa de Goberna, Muíños, Barreiro, A Bouza, O Vao e Fontes-Pertegueira principalmente) e, na desembocadura, co subsistema litoral,
290. Realización do inventariado da flora e a fauna que, xunto co do patrimonio arqueolóxico, sirvan de base para **declarar ao Lagares como espazo natural de interese local.**
291. Dada a especial vulnerabilidade dos montes de Vigo como consecuencia da proximidade a unha cidade en continua expansión e gran vitalidade que provoca tensións ambientais, é necesario a culminación dos traballos para o conxunto dos montes de Vigo contemplado no proxecto Natureza Viva, conformando un **parque periurbano de ámbito metropolitano** que cumpra un papel estratéxico no entramado urbano e que preste un servizo ambiental e de desenvolvemento social, harmonizando os distintos usos e aproveitamentos e integrando actuacións de colaboración con outros concellos limítrofes.
292. Apostar por **unha ordenación dos montes** que permita o seu aproveitamento racional e sustentábel, produtivo, ambiental e tamén para lecer e práctica deportiva.
293. **Promover a homologación dos asadores e churrasqueiros** dos parques forestais da cidade á normativa de seguridade e prevención de incendios.
294. **Programa de eliminación dos verquidos “incontrolados”** mediante un seguimento continuo das calidades das augas dos ríos a través de sistemas de telecontrol.
295. Posta en marcha dun **acordo de colaboración coas distintas comunidades de augas actantes**, ao obxecto de fomentar esta xestión do abastecemento da auga e garantir a calidade da mesma.
296. Para paliar o abandono paulatino dos labores agrícolas por parte das persoas maiores, o cambio de hábitos e costumes e a nula potenciación municipal, promoverase un programa de **impulso dunha rede de**

- hortas urbanas**, nomeadamente na parte menos urbanizada da cidade.
297. **Recuperación do sistema dunar de Samil** trasladando as instalacións por detrás da nova vía, mediante a recuperación das concesións en liña de praia.
 298. **Oposición frontal a calquera novo recheo ou aterramento** na faixa litoral.
 299. **Aumentar o apoio municipal ás Comunidades de Montes en Man Común** da cidade para poñer en valor, facilitar o disfrute social do monte e reforzar as accións de prevención dos lumes.
 300. **Declarar Vigo cidade libre de eucalipto e outras especies pirófitas**, estimulando a través da cooperación coas Comunidades de Montes a substitución por outras especies forestais autóctonas.
 301. **Loitar activamente contra a lacra dos incendios forestais**, dentro das competencias municipais. Traballando na prevención e velando polo rigoroso cumprimento da normativa de protección de núcleos rurais.
 302. Apoiar a proposta, formulada polo BNG en Bruxelas, para crear unha **Axencia Europea dos Océanos con sede en Vigo**.
 303. **Recuperación integral das zonas verdes e areas da ETEA**.

Benestar animal

304. **Elaboración, en colaboración cos colectivos animalistas e de defensa ambiental, dunha Ordenanza Municipal de Protección e Benestar Animal**, que substitúa a actual ordenanza para a protección e tenencia de animais.
305. **Poñer fin ao modelo exhibicionista de VigoZoo**, reconfigurándoo como centro de recuperación.
306. **Ampliación e reorganización do refuxio municipal de A Madroa**.
307. **Programa estábel de axudas municipais para entidades non lucrativas de protección animal**.
308. **Aplicar o método CES (Captura, Esterilización e Solta) para controlar o número de gatos na rúa**. Establecemento dun protocolo para censar as colonias existentes e procurar para a súa xestión a colaboración de asociacións protectoras radicadas no municipio, dotándoas dos medios necesarios. Sinalizar as zonas de colonias para evitar atropelos.
309. Posta en marcha dun **programa de control e xestión de colonias de fauna urbana**, a través da esterilización e sobre o principio de “sacrificios cero”.

310. Posta en marcha de **medidas preventivas e disuasorias para a fauna silvestre**, así como a implementación de pasos seguros que eviten a sinistralidade vial.
311. Estudo e desenvolvemento de proxectos-piloto para **permitir o acceso de animais domésticos ao servizo de autobús urbano**, así como ao albergue municipal e outras instalacións públicas.
312. Avanzar na **limitación estrita da práctica da caza en todo o termo municipal**, cara a súa desaparición.
313. Declarar **Vigo como cidade contraria ao maltrato animal**, incluídas as touradas como expresión de tortura.
314. **Programa municipal de esterilización de animais de compañía**, de maneira gratuíta para persoas con escasos recursos.
315. **Promover a adopción de animais de compañía** fronte ao modelo mercantilista.
316. **Avanzar na eliminación das restricións especistas no relativo a uso do espazo público**, a principiar polas praias e areas.
317. **Pular** pola incorporación de opcións de menú vegano nos comedores escolares.
318. **Estudar a posta en marcha dun servizo veterinario municipal.**

VII. Un deseño urbano humano, compacto, sostíbel e vertebrado

Potenciaremos de maneira decidida o transporte urbano colectivo, a intermodalidade e o uso peonil do espazo público para democratizalo. Acabaremos co abandono dos barrios e as parroquias, destinando máis recursos a atender as súas necesidades e avanzando na descentralización administrativa.

Queremos poñer o urbanismo ao servizo das persoas e da cidade, rompendo con calquera lóxica especulativa, e cun novo planeamento que aposte nun modelo de cidade policéntrica, racional, ambientalmente sustentábel, con disciplina urbanística e a máxima seguridade xurídica, e con mecanismos de control abertos, transparentes e participativos.

Mobilidade

Apostamos nunha nova mobilidade, do século XXI, moderna e sustentábel, a pivotar sobre o transporte colectivo, que nos permita (volver) revolucionar a cidade gañando máis espazo público para as persoas.

Mobilidade urbana

319. **Elaboración transparente e participativa do prego para a nova concesión do servizo de autobús urbano**, sen desbotar a súa xestión pública directa.
320. **Acceso universal ao bono-bus normal (Tarxeta Pass).**
321. Posta en marcha dun **bono turístico**.
322. Implantación da **gratuidade do bus urbano para menores de 14 anos as persoas desempregadas de longa duración ou sen recursos**.
323. **Equiparación tarifaria do bono estudante co bono universitario.**
324. **Implantación de liñas mediante sistemas articulados** (tranvía, metro-tren, metro lixeiro, trolebús etc.) por aqueles percorridos de gran densidade poboacional que sirvan de eixos vertebradores sobre os que pivoten liñas de capacidade máis reducida que atendan servizos con particularidades (casco vello, núcleos dispersos, parroquias) e que permitan enlazar distintas modalidades de transporte como o transporte de ría, interurbano e ferroviario.
325. **Prioridade no tránsito ao transporte público**, mediante novos carrís-bus e medidas de preferencia semaforica.
326. **Xeneralización das paradas en liña para facilitar a circulación dos buses.**
327. Ampliación da cobertura do servizo cun **novo mapa de liñas** mediante

maior frecuencia, asegurando unha agarda non superior a 15 minutos en horario laborábel e 30 minutos no restante, reducindo a duración e/ou lonxitude dos percorridos, asegurando a puntualidade e introducindo aquelas modificacións necesarias nos itinerarios en función das necesidades da poboación.

328. Mellora das cadencias, optimizando horarios de saída e despregando reforzos, para **evitar o acabalgamento de autobuses nas paradas** a reducir os períodos val sen servizo.
329. **Ampliación do billete de transferencia** coa Tarxeta Pass até un máximo de 2 transbordos gratuítos nun período de 60 minutos.
330. Asegurar un **servizo eficaz de conexión co Campus Universitario de Vigo**, reducindo tempo de traxecto, con novos puntos de lanzadeira, con máis vehículos e incorporando tamén novas paradas no seu percorrido nas parroquias periurbanas.
331. Asegurar unha **conexión real e eficaz co aeroporto**, cunha liña directa, acorde cos seus horarios mediante unha concepción metropolitana e, a data de hoxe, apoiándose, no transporte interurbano.
332. Posta en marcha dunha **lanzadeira de conexión entre as estacións de tren** de Urzaiz e Guixar.
333. **Mellora da conexión dos barrios e parroquias co Hospital Álvaro Cunqueiro** con novas lanzadeiras e máis frecuencias.
334. **Mellora do servizo de autobús nocturno** e posta en marcha de novas liñas.
335. Implantación de sistemas de información para a planificación de rutas en tempo real na páxina do Concello.
336. Posta en marcha de **dous novos carreiros peonís e de bicicleta** pola fachada marítima da cidade (Teís-Saians) e centro (García Barbón-Travesas-Navia).
337. Implantación do **servizo de préstamo-alugueiro-recuperación da bicicleta** en diferentes puntos da cidade.
338. **Recuperación de espazos exclusivamente peonís**, hoxe abertos ao tráfico polo goberno actual, alargando, mediante corredores, a súa área de influencia a aquelas zonas con densidade comercial ou de ocio.
339. **Combinación de zonas peonís con zonas 20 km/h**, promocionando itinerarios. Promoción da seguridade viaria sobre as multas económicas.
340. Desenvolver políticas de **promoción do ciclomotor e da bicicleta**, fomentando para esta última modalidade carrís específicos, ben na calzada ou na beirarrúa.

- 341. **Rede de itinerarios peonís.**
- 342. **Promoción de combustíbeis sustentábeis.**
- 343. **Enquisas periódicas sobre a mobilidade.**
- 344. **Plan de redución da contaminación acústica** nas zonas céntricas aplicado ao transporte.
- 345. **Promoción da estación intermodal Vigo-Urzaiz** como eixo integrador das políticas de mobilidade rodada coa ferroviaria.
- 346. **Intercambiadores de mobilidade** situados na actual estación marítima de Vigo, na de autobuses, e ampliación aos de Guixar, novo hospital, Balaidos, etc.
- 347. Dotación de **aparcamentos disuasorios** nas zonas limítrofes dos cascos urbanos, ben conectadas coa rede de transporte público.
- 348. Reorganización das zonas de aparcamento regulado pola XER e **implementación da zona verde e zona mixta azul-verde** para a reserva de aparcamento para residentes, singularmente do Casco Vello.
- 349. Redución das tarifas de aparcamentos soterrados e reserva de prazas para residentes con prezos asequíbeis.
- 350. **Plan de mellora do estacionamento** para implementar medidas para revertir a falla de prazas de aparcadoiro, singularmente naqueles ámbitos máis problemáticos.
- 351. Despregar **novas peonalizacións** en contornas que permitan a absorción de tráfico rodado por viais aledaños.

Mobilidade metropolitana e intermodal

- 352. **Incorporación do Concello de Vigo no servizo de Transporte Metropolitano**, mediante un acordo coa Xunta de Galiza para o cofinanciamento da diferenza tarifaria no tramo urbano.
- 353. **Constitución dun ente xestor do transporte, de carácter público e ámbito metropolitano**, no que participen concellos e Goberno autonómico, co obxectivo de promover e xestionar un plano de mobilidade integral.
- 354. **Sistema tarifario integrado**, contemplando un sistema de tarifas acordes ás circunstancias sociais e políticas de financiamento do sistema.
- 355. **Redacción de plans de mobilidade urbana** polos concellos ou – delegando nun ente supramunicipal– integrados nun plan supramunicipal de mobilidade sostíbel.
- 356. **Combinación dunha rede de autobuses de gran tamaño** para rutas

- de enlace de núcleos altamente poboados con outra de rutas de proximidade ou de barrio/parroquias atendidas por vehículos pequenos.
357. **Recuperación do noite-bus** para os días de maior actividades de lecer (fins de semana e festivos), así como de autobuses para eventos especiais que elimine aglomeracións e tráfico innecesarios.
358. **Tren de proximidade que conecte as áreas Vigo-Pontevedra e Vigo-Tui.**
359. **Mellorar á calidade do transporte**, fomentando o uso dalgúna modalidade de transporte articulado.
360. Traspaso e eliminación das peaxes, nomeadamente a de Cabanas-Rande.
361. Mellora da integración da AP9, **convertendo en vía urbana o seu tramo desde as Torres de Padín**
362. Xestionar a mobilidade favorecendo a intermodalidade mediante unha **rede de intercambiadores intermodais**, no que teña cabida o transporte ferroviario e marítimo de ría.
363. Regulación dos centros históricos e dos núcleos urbanos. **Corredores de prioridade ao transporte colectivo.**
364. **Mellora dos corredores escolares.**
365. **Transporte público cara os núcleos dispersos ou separados do entramado urbano.** Remodelación e/ou construción de intercambiadores de transporte
366. **Campañas de promoción do uso do transporte público.**
367. **Enquisas de mobilidade periódicas.**
368. **Implantación de sistemas de información para a planificación de rutas en tempo real.**
369. Contribución e **mellora dos sistemas de transporte intelixente** para a mellora da mobilidade
370. **Mellora e transformación dos sistemas loxísticos de mercadorías** para limitar o tempo de acceso nas zonas peonís, incrementando os espazos de carga e descarga e a súa vixilancia.
371. Unha vez estea en funcionamento a terminal de autobuses na estación intermodal de Urzaiz, **destinar as instalacións da antiga estación a un aparcamento disuasorio e usos de carácter dotacional e comunitario.**

Novo modelo urbanístico

Produto, no pasado, dun urbanismo especulativo e do desinterese na construción dunha cidade ao servizo da súa poboación, os sucesivos plans xerais foron disciplinando e ordenando á nosa cidade dun xeito non exento de dificultades e/ou complicadas solucións.

O crecemento expansivo e con escaso control, a non consideración dos espazos de referencia histórica e a falla dun proxecto de cidade marcaron o crecemento urbanístico tendo como consecuencias unha ostensíbel ocupación do territorio, a descontinuidade no enmallado urbano, a carencia de espazos de encontro e de convivencia e o abandono do centro urbano, que sofre agora a súa xentrificación.

372. Elaboración, coa máxima transparencia e participación veciñal, dun **novo Plan Xeral de Ordenación Municipal** que aposte, cun desenvolvemento urbanístico racional e axustado ás necesidades reais, no deseño dunha cidade policéntrica e vertebrada desde os barrios e parroquias, ambientalmente sustentábel, con disciplina urbanística, coa máxima seguridade xurídica con mecanismos de control máis abertos e participativos, e que permita alargar o solo dotacional e de zonas verdes da cidade e facilitar o acceso social á vivenda, adecuando a dimensión das figuras urbanísticas para operativizar o seu desenvolvemento (tamaño dos PERI – APR)
373. **Reformulación da Xerencia de urbanismo**, converténdoa nun instrumento áxil e eficaz e nunha verdadeira axencia pública de desenvolvemento urbano.
374. **Reactivación do Consello sectorial de Urbanismo** como máximo órgano de participación e que englobe a axentes económicos, sociais, ambientais, profesionais e veciñais. Mediante a iniciativa pública fomentará a participación e a transparencia, así como o consenso e a integración das demandas populares na xestión.
375. **Intervención prioritaria na recuperación e rexeneración dos cascos históricos** (Bouzas e Casco Vello) mediante a ampliación do ámbito de actuación do Consorcio, dándolle prioridade á diversidade e a complementariedade dos usos e das actividades.
376. **Prioridade no desenvolvemento daquelas figuras urbanísticas que teñan reservado chan dotacional cun claro contido de actuación social** (cultural, servizos sociais, etc..) preto dos núcleos de poboación, obtención das infraestruturas básicas, **ou a dotación dun sistema xeral de zonas verdes**, conectando os distintos sistemas e dando como resultado a continuidade e a homoxeneidade do territorio e a utilidade social e biolóxica.
377. **Desenvolvemento dun plan industrial** que, asentado na obtención de solo industrial e produtivo, serva de base para a creación de emprego

dentro da vocación eminentemente metropolitana e de eurorrexión do noso concello.

378. A **construción mancomunada dun parque das industrias da reciclaxe** tendo como obxectivo a mellora ambiental, a redución de desperdicios e a reutilización.
379. O **patrimonio histórico-artístico como elemento de recuperación cultural e social**, mediante a posta en marcha de instrumentos que permitan unha xestión racional dos recursos patrimoniais, compatibilizando o seu uso turístico cun modelo de desenvolvemento sostíbel en beneficio da economía local e incremento da calidade da vida que posibilite, á súa vez, a recuperación e o mantemento do patrimonio..
380. As intervencións de grande transcendencia para o **fomento da diversificación de actividades sociais e económicas en determinados ámbitos da cidade** como elemento de cohesión e dinamización socio-económica.
381. A intervención pública na **recuperación da habitabilidade do centro urbano**. A urxencia no remate e desenvolvemento das actuacións previstas nos ámbitos degradados do casco urbano, na liña de promover a súa recuperación como espazos habitábeis e dinamizando a súa oferta de servizos.
382. **Creación dunha oficina de rehabilitación** e dunha ARI (Área de Rehabilitación Integrada) para poder acceder a axudas de rehabilitación.
383. A **recuperación do bordo litoral**: a prioridade de achegar a cidade ao mar, caso de Beiramar, ou a actuación medioambiental urxente como no caso da recuperación do areal de Samil (recuperando as concesións, trasladando os servizos e establecendo convenios coa demarcación de costas que permitan un plan de actuación ambicioso).
384. **Desenvolvemento das infraestruturas esenciais**: os túneles de Beiramar, Julián Estevez, cruce Avd. Castelao-Martín Echegaray, a remodelación da Avd. Madrid.
385. **Incorporación da perspectiva de xénero no deseño e ordenación urbanística** para facilitar a conciliación corresponsábel.
386. **Oferta ás persoas propietarias de solares no casco urbano que estean en desuso** para a súa cesión temporal ao concello por un tempo non inferior a 10 anos para darlles uso público.
387. **Modificar a normativa municipal para restrinxir a proliferación de valados publicitarios privados**.
388. **Elevar a protección do patrimonio arquitectónico de construcións anteriores a 1960**.

Infraestruturas

Porto

389. **Mellorar a planificación na execución de obras municipais**, evitando a súa concentración temporal, acurtando os prazos de execución e evitando actuar simultaneamente en ambas as marxes das rúas, para reducir as molestias á veciñanza.
390. **Redacción participativa e transparente do Plan estratéxico, o Plan Director de Infraestruturas Portuarias, e Delimitación de Espazos e Usos Portuarios** que definan a actividade portuaria na nosa cidade como de carácter estratéxico e a ordenación e racionalización dos usos e instalacións portuarias.
391. **Aposta decidida polo desenvolvemento da PLISAN (Plataforma Loxística-Industrial Salvaterra-As Neves) como ‘Porto Seco’, delimitándose como espazo como dominio portuario** e non soamente ficar a totalidade da súa superficie como patrimonio inmobiliario do Porto. Isto permitiría desprazar á PLISAN concesións que actualmente ocupan espazo portuario –e que non teñen por que estar na primeira liña de mar– desdexando o porto mediante a desafección de zonas de dominio portuario no ámbito municipal. Estas zonas xa se adican hoxe a usos urbanos e, en moitos casos, o Concello vese na obriga de abonar canon por elas á APV (Autoridade Portuaria de Vigo).
392. **Conexión da terminal de Bouzas á rede ferroviaria**, supeditada en función da saída Sur de Vigo.
393. Dende o Concello débese auspiciar unha **Mesa do Porto** máis ampla que a Xunta Portuaria, na que senten os representantes veciñais, colectivos, axentes medio-ambientais, turísticos, representantes do sector portuario estrito, pesca, estaleiros, etc, no que se sigan de forma periódica os avances do Porto como provedor de servizos, así como a súa inclusión dentro do resto das actividades da ría.
394. Ademais de manterse a superficie dedicada á construción naval, debe haber unha reserva de solo para o **Centro de Reparacións Navais** nesa área.
395. **Prolongación do túnel de Beiramar dende o Berbés ate a rotonda de Bouzas** de cara a completar a rolda litoral, e a desafección do túnel de Beiramar.
396. Débese proceder tamén á **desafección do dominio portuario do espazo comprendido entre a Avda. de Beiramar e a rúa Jacinto Benavente**, contemplando unha intervención de rexeneración global negociada coas empresas, complementaria ao Pazo de Congressos “Auditorio Mar de Vigo”, que inclúe o traslado de instalacións á “cidade do frío” prevista no polígono industrial de Matamá -Valadares.

397. Propoñemos establecer o **punto de atraque do transporte de viaxeiros de ría (Vigo-Cangas-Moaña, etc.) na dársena nº 2, cantil Norte**, O Berbés, que posúe unhas características axeitadas e inmellorables para establecer un intercambiador de transporte de viaxeiros terra-mar, xa que nesa zona se localizan paradas de bus e taxis. Este espazo ten unhas condicións de abrigo idóneas tanto para os buques como para os usuarios, e o acceso peonil á zona centro (Porta do Sol) pola pasarela do Centro Comercial da Laxe cumpre as mellores condicións de seguridade e rapidez para os peóns.
398. **O edificio da estación transatlánticos debe cualificarse como dotacional**, como figuraba no proxecto de Abrir Vigo ao Mar, a excepción da superficie estritamente destinada á recepción de cruceiristas. O resto dos servizos deben estar localizados noutros espazos.
399. **Novo convenio para precisar as responsabilidades de mantemento e xestión do Paseo das Avenidas**, e desafectación dos xardíns e rúa de Montero Ríos, así como da Praza da Estrela.
400. **Extinción na zona da Lagoa, dos usos industriais, comerciais e de almacenamento e de depósito de mercadorías** cos compromisos precisos para o seu traslado, o mantemento dos postos de traballo e a desafectación da praia da Lagoa.
401. Nova ordenación máis acaída ás necesidades das persoas que habitan na **zona de Ríos-Teis**, así como unha ordenación e saneamento das propias praias.
402. **Ningún novo recheo ou aterramento** para ampliar as instalacións porutarias, absolutamente innecesarios e gravemente prexudiciais para o ecosistema e para a sustentabilidade do noso principal recurso; a nosa ría.
403. Actuación decidida para **completar o saneamento da Ría de Vigo**, demandando financiamento de Xunta e Estado, e implementando sistemas de deputación industrial na lámina portuaria para evitar a vertedura de augas contaminadas.

Aeroporto

404. Actualización e posta en marcha do **plan director do aeroporto de Vigo**.
405. O vial de acceso ao aeroporto é insuficiente. Cómpre con urxencia construír un **ramal directo da terminal coa vía de alta capacidade máis próxima**.
406. **Ampliación lonxitudinal das pistas** ou construción dunha pista de rodadura, que permita duplicar o número de operacións.

407. Planeamento e desenvolvemento dun **centro loxístico** vinculado ao aeroporto de Vigo con características de “concentrador” e “pasarela” e a xeito de nodo de encontro entre o transporte aéreo e o resto de modalidades de transporte co obxectivo de converter Peinador nun aeroporto cun peso importante do tráfico de mercadorías.
408. Campañas para a promoción e **captación de tráfico aeroportuarios de transporte de produtos perecedoiros**, como os derivados do sector pesqueiro.
409. Facilitar, cunha **concepción intermodal e de apoio ao transporte público**, a accesibilidade da poboación ás infraestruturas de transporte para a conexión interior e exterior de Peinador. No inmediato procederase á mellora dos enlaces e frecuencias de interconexión directa entre a estación de tren, porto e estación de autobuses co aeroporto mediante transporte urbano (VITRASA) e interurbano (mediante lanzadeiras).
410. **Servizo de altas prestacións para os voos de conexión co resto dos aeroportos**. Promoción da recollida no enderezo da persoa pasaxeira. Mellora da atención ás reclamacións das persoas usuarias.
- 411. Aparcamento de baixo custe, con recollida e entrega e lavado.**
412. Desenvolvemento dunha **campaña intensa de promoción do aeroporto** na Galiza por parte dos concellos implicados en Peinador e da Xunta de Galiza, nas provincias de Pontevedra e Ourense e norte de Portugal para dar a coñecer ou facer máis coñecido Peinador.
413. Posta en marcha dunha **promoción conxunta das capacidades e recursos turísticos**, facendo especial fincapé na accesibilidade, calidade, prestacións e diversidade por parte dos concellos da área e Xunta de Galiza poñendo en valor.
414. **Reactivación do Comité de Rutas**, como instrumento de coordinación para articular un sistema aeroportuario galego, integral e tecendo sinerxías con base especialización das tres terminais.
415. **Ampliación e estabilización da oferta de voos e rutas**, priorizando aquelas que xeneren maior demanda e as relacionadas coa actividade económica da cidade.

VIII. Somos cultura, temos lingua!

Faremos da cultura a pedra basilar e clave de bóveda dunha cidade concibida como comunidade. Apostando polos contidos en troca de polos contedores. Dinamizando a rede museística, democratizando o acceso á cultura levándoa nas súas diversas manifestacións aos barrios e parroquias. Fronte a política-espectáculo que deslumbra, queremos facer brillar o talento e a forza creativa que latexa na nosa cidade, cun firme compromiso co acervo cultural galego, desde o tradicional até a vangarda do contemporáneo. Unha cidade leitora, que aproxime e promocioe de verdade a lectura e o acceso aos libros como verdadeiros soportes da nosa identidade e chaves do noso futuro.

Desde o orgullo de nós, poremos en valor a nosa lingua promocionando de maneira activa o seu uso. Facendo que o galego gañe máis espazo público e conectándonos co mundo desde a riqueza de facermos parte da lusofonía. Garantindo os dereitos lingüísticos para podermos vivir en Vigo plenamente na nosa lingua propia.

Política cultural

Planificación

416. **Recuperación dos orzamentos para Cultura e Festas**, dos programas desaparecidos (Vigo a escena, Are More, etc) e dotar de medios económicos aos que continúan (ALT, Imaxinasons, etc).
417. **Proxección e comunicación pública**. Remodelación, de acordo co Plan Estratéxico da Cultura, dos sitios web relacionados coa área da Cultura (Vigocultura.org, webs de equipamentos, webs de eventos).²
418. **Creación do Consello Municipal de Cultura**. Creación dun órgano de participación cidadá, no que estean os axentes culturais públicos e privados da cidade, con representación de todos os sectores, co fin de realizar o Plan Estratéxico Cultural de Vigo, avaliar o seu cumprimento, achegar as súas propostas ao goberno municipal e avaliar a súa actuación.
419. **Elaboración dun Plano Estratéxico Cultural de Vigo** polos principais axentes culturais, públicos, privados, asociativos e individuais da cidade, con tres grandes puntos básicos:
 - a. A cultura como espazo central no desenvolvemento da cidade,
 - b. A cultura como factor necesario para o desenvolvemento económico e
 - c. A promoción da cultura galega. Ao mesmo tempo realizar unha análise da situación actual da cidade e os obxectivos que se deben alcanzar.
420. **Avaliación pública do impacto cultural**. Elaboración dun documento,

nun proceso de consulta coa cidadanía e os axentes culturais, que analice as contribucións (tanto positivas como negativas) do proxecto de desenvolvemento local na vida cultural da cidade.

421. **Elaboración dunha carta local de dereitos culturais** que defina especificamente os dereitos e as responsabilidades culturais dos habitantes de Vigo.
422. **Realización dunha auditoría do Auditorio-Pazo de congresos Mar de Vigo.**
423. **Promover contidos culturais libres de estereotipos sexistas.**
424. **Garantir a presenza de mulleres artistas na oferta cultural da cidade:** teatro, danza, música... e promover a presenza equilibrada de mulleres e homes en xurados.
425. **Xerar espazos de reflexión sobre o que o arte aporta ao feminismo e o feminismo ao arte.**
426. **Integrar a perspectiva de xénero na concesión de premios e na adquisición de bens culturais.**
427. **Máximo apoio á Escola Municipal de Artes e Oficios**, ampliando a súa oferta formativa.

Programacións estábeis

428. **Recuperación e dinamización dunha programación estábel.** É preciso recuperar os programas culturais desaparecidos e pór en marcha outros novos, que se debe caracterizar por seren estábeis e continuados no tempo.
429. **Reforzo e dinamización do Auditorio Municipal.** Cómpre reforzar e dinamizar a súa programación, establecéndoo como centro de referencia das artes escénicas. Establecemento de compañías de teatro, orquestras e coros residentes.
430. Establecemento dunha **rede cultural nos barrios e as parroquias.** A importante dotación de centros veciñais ou culturais nas parroquias e barrios de Vigo debe ser a base para levar adiantes propostas culturais participativas.
431. **Recuperación e potenciación dos programas musicais** (Concurso de gaiteros solistas, Concurso de Piano da Ría de Vigo, Concertos no Pazo) e creación doutros segundo o Plan Estratéxico da Cultura.
432. **Recuperación e dinamización de programas teatrais** (Vigo a Escena, Semana do teatro afeccionado).
433. **Organización dunha rede de iniciativas e actividades culturais.** Tendo en conta a existencia dun amplo tecido cultural, cómpre favorecer

a creación de sinerxías das diferentes actividades que se realizan.

- 434. **Festival de música tradicional**, en colaboración coa E-Trad, no verán (Castrelos) no que teñamos a oportunidade de gozar dos grupos galegos máis relevantes pero tamén estranxeiros, ademais amosar o traballo dos grupos de música tradicional de Vigo e a súa contorna
- 435. **Festival de danzas do mundo** con concertos e aulas de danzas en varios espazos da cidade
- 436. **Programación permanente de música e danza clásicas** en colaboración cos conservatorios de Vigo, incluíndo óperas e ballets variados
- 437. **Organizar un Festival de Música Galega.**
- 438. **Creación de un Circuito Local de Actuacións para grupos e bandas da cidade.**

Rede museística da cidade

- 439. **Desenvolvemento do Plan de Musealización.** Cómpre estruturar e coordinar os museos da cidade: Castrelos, Pinacoteca Municipal Fernández del Riego, inaugurada no 2011, Casa das Artes, Verbum, Centro Galego de Fotografía, etc...
- 440. **Recuperación dos horarios, programas expositivos e actividades que fagan posible a recuperación visitantes** perdidos nestes últimos catro anos.
- 441. **Verbum – Casa das Palabras.** Reestruturación da colección permanente do museo na liña de o converter no centro de referencia do patrimonio inmaterial da eurorrexión.
- 442. Conversión do Centro de Arte Fotográfica de Vigo no **Centro Galego de Fotografía e o Cine.** Apertura deste centro no edificio xa rematado no Casco Vello, para apoiar a realización e difusión da fotografía contemporánea e acoller os arquivos históricos existentes (Arquivos Pacheco, Llanos, Vigovisións e Ksado) coa vontade de recuperar e darlle continuidade á Fotobienal de Vigo.
- 443. **MARCO: Recuperar a súa concepción inicial como un espazo de arte contemporánea.**
- 444. Impulso para dotar a cidade dun **Museo da Emigración.**

Rede de bibliotecas municipais de proximidade

- 445. Creación dunha **rede de bibliotecas de barrio e de parroquias.**
- 446. **Plan Municipal de Animación á Lectura.** Establecemento dun plan de animación á lectura, de ámbito municipal, con dotación bibliotecaria

definida.

- 447. Apoio municipal á **dinamización dos espazos e salas de lectura existentes nos centros veciñais e culturais da cidade**, incorporándoos na rede municipal de bibliotecas.
- 448. Potenciar as Feiras do Libro e do Libro Antigo de Vigo.
- 449. Poñer en marcha dunha **“Semana da Literatura”**, concibida como un grande evento cun amplo programa de actividades en favor da promoción da creación literaria e da lectura.

Festas de Vigo

- 450. **Recuperación do programa Vigo Aberto**, cunha programación de dous meses que inclúa o Festiclown, os Concertos en Castrelos, O Marisquiño, o Festival AlternaVigo, Festival Internacional da Rede Europea de Orquestras de Folk, os concertos no Peirao de Trasatlánticos de empresas privadas, o Vigotransforma, Castrocativos, o Mercado Mariñeiro e toda a programación da Semana Grande.
- 451. **Afondar na recuperación e pervivencia das nosas tradicións** (Reis, Entroido, A Reconquista, Maios, Fogueiras de S. Xoán, Magostos, Samaín, etc..).
- 452. **Incorporar nos concertos a grupos locais e de música en galego.**

Memoria histórica

- 453. **Afondar no coñecemento e máxima divulgación da historia de Vigo** como parte da nación galega..
- 454. Completar a **retirada de toda a simboloxía fascista**, incluída a Cruz “dos caídos” do Monte do Castro.
- 455. Revisión e retirada daquelas distincións ou nomeamentos honoríficos concedidos polo Concello de Vigo durante a ditadura franquista.
- 456. Desenvolver un traballo de **documentación histórico e de divulgación dos “lugares da Memoria”** de maior relevo na cidade de Vigo.
- 457. Promover **campañas de divulgación da memoria histórica e democrática**, especialmente entre a mocidade.

Patrimonio histórico e artístico

- 458. **Creación do Plan Director do Patrimonio Histórico e Artístico de Vigo**. Este plan director terá como meta o desenvolvemento de medidas de mantemento e aproveitamento turístico, educativo e cultural do patrimonio, así como o establecemento de medidas para a súa protección.

459. **Impulsar o proceso de intervención do Consorcio do Casco Vello.** O Vigo Vello constitúe un dos espazos máis significativos no que se refire a patrimonio e a aspiración debe ser a súa recuperación completa a medio prazo.
460. **Integración dos percorridos etnoarqueolóxicos.** Integrar as áreas de Candeán, Zamáns, Saiáns, Coruxo Bembrive e o Castro co fin de dar conta do período histórico.
461. **Vigo Romano.** Reformulación e impulso dos restos romanos da cidade como un todo (A finca Mirambell, Toralla, o Cocho, o Funchal, as saíñas do Areal) para evidenciar a vitalidade da área naquela altura.
462. Embarcación Alfageme. Dentro das posibilidades económicas, da oportunidade e do consenso social, traslado da senlleira embarcación ao Museo do Mar, en colaboración coa Xunta de Galiza.
463. Desenvolvemento e dotación do **Centro de Documentación Histórica da Cidade de Vigo**, impulsando a salvagarda da documentación que exista en mans públicas e privadas e que fagan referencia á nosa cidade e ao seu entorno.
464. **Crear un mapa local de patrimonio industrial, co fin de preservalo.**
465. **Recuperación de edificios abandonados, como a Panificadora, para uso público.**

Promoción do galego

466. **Reforzamento do Servizo de Normalización Lingüística.** En primeiro lugar, recuperar e incrementar o orzamento para esta partida.
467. **Desenvolvemento do Plan de Dinamización Lingüística (PDL)** do Concello de Vigo.
468. **Reforzamento do Consello Social da Lingua Galega** como órgano central de pulo para o desenvolvemento do PDL, así como para o seu seguimento, avaliación e garantía de cumprimento.
469. **Cumprimento da ordenanza de normalización lingüística.** O galego será a lingua de uso normal en toda a documentación administrativa, rotulación, publicidades, comunicación, información, sinalización, programas informáticos, así como na atención ao público, tanto oral como escrita, en todos os servizos municipais.
470. **Apoio a todas as iniciativas promovidas polas entidades sociais.** Crear redes de axentes dinamizadores e xerar dinámicas autónomas e sostidas de promoción do galego.
471. **Promoción da actuación coordinada e sinérxica dos diferentes actores implicados na promoción social do galego.**

472. Aposta pola **promoción de gabinetes de normalización lingüística** naqueles organismos ou entidades que engloban varios colectivos (organizacións empresariais, deportivas, FAVEC, etc.) como instrumento de apoio cara á promoción do galego nos sectores estratéxicos da cidade.
473. Reforzamento e ampliación da **coordinación e colaboración con outros concellos para desenvolver accións normalizadoras conxuntas** tanto a nivel comarcal como nacional.
474. Nos procesos selectivos de persoal do concello **requirirase un dominio oral e escrito da lingua galega acorde coas necesidades do posto**, que deberá ser demostrado no proceso.
475. Desenvolveranse **accións de promoción e de formación continua para mellorar o uso da nosa lingua, de forma oral e escrita, por parte do persoal municipal.**
476. **Xeneralizase o uso do galego na información e publicidade institucional** nos medios que teñan financiamento municipal.
477. **Os servizos que o Concello encargue a terceiros serán prestados en galego** (empresas de xestión, redacción de proxectos ou plans, seguridade, mantementos, contratación ou desenvolvemento de programas informáticos).
478. **Demanda do aumento da presenza do galego** na entidade receptora de convenios, axudas públicas, articulados ou convocados polo Concello e avaliación do seu cumprimento, que será tido en conta en futuras convocatorias.
479. **Reforzar, dinamizar e ampliar os programas actualmente existentes en promoción da lingua galega.**
480. Reforzo do **Centro da Interpretación da Oralidade de Vigo (CIOV).**
481. Patrimonio inmaterial: Toponimia e microtoponimia. **Reforzo do programa de recuperación da toponimia** e extensión das súas actividades.
482. Novas Tecnoloxías. **Promoverase o uso do galego nas novas tecnoloxías** e difundirase a existencia de todo tipo de produtos e servizos en galego relacionados coas novas tecnoloxías.
483. Ensino infantil. **Procurarase a oferta dun ensino infantil de 0 a 3 anos en galego e de calidade a través das escolas públicas** de titularidade municipal ou nas que ten participación o concello. Tamén se apoiará o uso do galego nas escolas infantís privadas.
484. Equipos de Normalización de Dinamización Lingüística. **Colaborarase cos ENDL dos centros de ensino** nas accións de promoción da lingua.

485. Sensibilización da mocidade. **Desenvolveranse campañas adecuadas e programarase unha oferta de lecer en galego**, axeitada, atractiva e de calidade.
486. **A lingua como marca de calidade**. Realizaranse accións divulgativas para fomentar o uso do galego nas relacións comerciais e a súa utilidades para identificar produtos e servizos de proximidade.
487. **A lingua como valor económico**. Apoiaranse, incentivaranse e difundiranse aquelas empresas que destaquen polo uso da lingua galega.
488. **A lingua como atractivo turístico**. Farase visíbel a lingua galega nas accións de difusión enfocadas ao turismo, salientándoo como valor identitario e como factor de diferenciación nun mundo heteroxéneo e plural.
489. Proxección da lusofonía. **Procurarase unha especial relación e colaboración co ámbito lusófono** en todos os sectores (cultural, asociativo, económico, deportivo, etc...) e contribuirase de xeito especial a amosar e difundir as creacións musicais, literarias, teatrais, audiovisuais... dos países de lingua galego-portuguesa a través das programacións culturais municipais.
490. **Apoiar o libro galego e as publicacións periódicas e diarias en lingua galega.**
491. **Promover a rotulación comercial en galego.**
492. **Crear unha guía de lecer infantil en galego.**

IX. Máis deporte, máis saúde

O deporte é un dereito básico e unha ferramenta para o benestar das persoas e, dende esta concepción, entendemos que o deporte debe estar dirixido a todos e todas, independentemente da idade, xénero ou diversidade funcional. Apostaremos por darlle un pulo ás actividades físico-deportivas populares ao aire libre e promoveremos a utilización de espazos para a práctica deportiva cotiá e a dinamización das instalacións deportivas municipais. E volveremos a impulsar o apoio decidido aos clubs deportivos de base da nosa cidade.

Queremos avanzar para facer de Vigo unha cidade saudábel, despregando políticas de educación para a saúde e con programas específicos para a promoción de hábitos saudábeis.

Actividade deportiva

493. A **consolidación do enfoque transversal** que deben adquirir as políticas en materia de actividade física e deporte, débese facer nun diálogo permanente con todos os sectores implicados.
494. En diálogo cos estamentos deportivos (federacións, clubs, etc.) da cidade débense **avaliar os orzamentos e as necesidades de infraestruturas** para a práctica deportiva tanto a nivel de barrio e parroquial como por modalidades deportivas, para, a través dun programa estratéxico de Vigo.
495. Poñer en marcha, de maneira inmediata, a **reforma integral das pistas de atletismo de Balaídos**, demandando a Xunta de Galiza que cumpra o convenio suscrito en 2009.
496. Estudar a **posibilidade de dotar a cidade dunha segunda pista de atletismo** no barrio de Teis ou Navia.
497. A Concellería de Deportes debe **pular pola organización de eventos deportivos** con varios obxectivos:
 - a. Amosar e fomentar a práctica deportiva, dinamizando as instalacións municipais.
 - b. Fomentar a igualdade de xénero na práctica deportiva.
 - c. Atraer recursos económicos.
 - d. Como un elemento de sinal de identidade, apoiando as seleccións galegas.
498. **A política deportiva abranguerá todos os ámbitos de actuación:** infraestruturas deportivas, o deporte escolar, o deporte base, o deporte federado, o deporte popular recreativo, o deporte para persoas con diversidade funcional, o deporte para maiores, o deporte tradicional.

499. Elaborar un **diagnóstico da situación específica das mulleres** e liñas de actuación no ámbito deportivo
- 500. Previr o abandono da actividade física e deportiva das adolescentes.**
501. **Artellar alternativas flexibles para a actividade física** e deportiva de mulleres adultas Apoiar as iniciativas de reivindicación de igualdade das mulleres deportistas.
502. **Creación dunha pista de parkour.** Ante o auxe deste deporte, faise necesario a creación dun lugar seguro para practicalo.
503. **Promover o deporte feminino**, en todas as disciplinas. Terase en conta o baloncesto e o fútbol. para que as equipas de Vigo alcancen as máximas categorías de competición.
504. Creación dunha **escola municipal de deportes marítimos.**
505. Creación dunha **mini liga familiar:** Deporte en familia (equipos de familias usando as instalacións dos colexios).
506. **Regulación do uso de monopatíns eléctricos** e equivalentes.
507. Creación dun **campo de béisbol municipal.**
508. Dotar de **máis instalacións para a práctica de BMX e skate** e crear un programa municipal estábel de deportes urbanos.
- 509. Recuperación da piscina olímpica da ETEA.**

Cidade saudábel

510. Afondar no **desenvolvemento de Vigo como cidade saudábel** de acordo coas estratexias da OMS “Saúde XXI” e da Rede de Cidades Saudábeis, cun compromiso orzamentario claro.
511. Xerar **políticas de saúde transversais** onde participen todas as áreas do Concello.
512. **Fomentar a participación comunitaria** na saúde de base e a participación dos e das profesionais sanitarias, tanto na toma de decisións como no fomento da investigación.
513. **O Concello liderará a demanda dunhas infraestruturas sanitarias públicas** acaídas fronte á política de recortes privatizacións do Partido Popular na Xunta de Galiza.
514. **Elaborar un diagnóstico de saúde da Área de Vigo** e, en función deste, un Plan de Saúde.
515. Desenvolver **programas de Educación para a Saúde na escola**, para as persoas maiores e na comunidade.

516. Promover políticas e **actuacións en prol da saúde e o desenvolvemento sostíbel no ámbito local** facendo fincapé nos determinantes da saúde, nas persoas que viven na pobreza e nas necesidades dos grupos vulnerábeis.
517. Capacitar o **desenvolvemento de programas municipais de saúde aos líderes sociais** (veciñais, colectivos de voluntariado, ONGs, profesionais) para que actúen como axentes de saúde.
518. De cara a buscar unha política de saúde transversal, **nomear un técnico responsábel de coordinar as políticas de saúde** a aplicar polas distintas concellarías, así como fomentar a oferta de actividades formativas para o persoal municipal no ámbito da saúde pública.
519. Crear o **Consello Municipal de Saúde** como canle institucional de participación dos e das profesionais da sanidade e dos colectivos cidadáns, tanto na toma de decisións como no desenvolvemento de programas de promoción da Saúde e da Educación para a Saúde.
520. Impulsar e **coordinar o traballo que as diferentes ONGs** están a desenvolver na Área Socio-Sanitaria.
521. Pór en marcha **programas de difusión de hábitos de vida e alimenticios saudábeis**. Programa Vida San.
522. Desenvolvemento de programas e/ou campañas de **información e prevención sobre as infeccións de transmisión sexual**, e en especial sobre o VIH.
- 523. Crear plans sanitarios específicos dirixidos a persoas e colectivos en situación de pobreza e/ou exclusión social.**
524. Promover e desenvolver **actividades que contribúan a calidade de vida e ao benestar físico e psíquico das mulleres**, fundamentalmente as coidadoras
525. **Previr as prácticas de risco para a saúde das mozas e adolescentes**, abordando as adicións e as situacións de violencia machista asociadas a elas.
526. Desenvolver unha **actitude proactiva para identificar situacións de violencia machista**, traballando en colaboración co servizo de igualdade
527. **Favorecer a aceptación positiva da propia identidade sexual** desligada de elementos discriminatorios de xénero.
528. **Despregar un programa municipal de prevención e superación de adicións.**
529. **Tomar medidas para evitar a instalación de casas de apostas na cidade.**

X. Unha cidade motor de todo un País

Vigo só terá futuro nunha Galiza con futuro. Partindo da concepción de que **sermos vigueses e viguesas non é outra cousa que o xeito de sermos galegos e galegas en Vigo**, promovemos un cambio de rumbo para a cidade orientado tamén a axudar a facer realidade a transformación do noso País.

Fronte a quen teima en empequenecer a cidade, en acantonala e amurallala, enfrontándonos contra todos por todo, **nós apostamos por un Vigo que sexa motor de todo un País**. Un Vigo que lidere desde a suma e a cooperación, que sexa a forza dinamizadora da súa área metropolitana e da eurorrexión Galiza-Norte de Portugal.

Pero tamén **un Vigo que reclame con firmeza os seus dereitos** para deixar de padecer o abandono por parte da Xunta de Galiza e do Goberno español.

Vertebración metropolitana

Vigo é unha realidade urbana que vai alén dos límites xeográficos da cidade. A súa estrutura económica e produtiva está fortemente ligada e enraizada na rede que Vigo ten historicamente tecido con outros territorios da súa contorna. Un fluxo diario de decenas de miles de persoas móvese entre Vigo e os concellos da súa área por razóns de traballo, de residencia ou de aprovisionamento de servizos de todo tipo.

A realidade metropolitana viguesa vai moi por diante das políticas públicas desenvolvidas para darlles resposta aos retos e necesidades que determina. A falida creación da Área Metropolitana, supón un importante atranco para o desenvolvemento xa non só da cidade senón tamén da área.

A articulación supramunicipal é indispensábel para mellorar a prestación de servizos á cidadanía, e tamén para un mellor aproveitamento das oportunidades da nosa inserción no eixo Atlántico e na eurorrexión Galiza-Norte de Portugal. O desenvolvemento metropolitano da área de Vigo non se pode entender en chave de confrontación, nin territorial, nin partidista. Como pretende o actual goberno municipal.

530. Impulsaremos de maneira decidida a **creación, efectiva, e a posta en marcha da Área Metropolitana de Vigo**, recuperando os consensos e exercendo un liderado construtivo desde a cooperación e na procura de sinerxías co resto de concellos.

531. Demandaremos que se desenvolva a Lei da Área Metropolitana dotándoa dun **marco competencial claro e dun calendario de traspaso de competencias e de financiamento**, por parte do Estado, Xunta e mais a Deputación provincial, que permita planificar e xestionar os servizos metropolitanos.

532. Apostamos pola **creación de servizos metropolitanos** como forma de mellorar á atención á poboación de Vigo e a súa área, entendendo como prioritarios, entre outros:

- a. O transporte.
- b. O saneamento e abastecemento de auga.
- c. A mancomunación de servizos esenciais.
- d. A política turística.
- e. A promoción cultural.

Un Vigo referencial nunha nova Galiza

O BNG acreditamos en que un proxecto nacional para Galiza debe construírse como primeiro chanzo, dende os concellos. Vigo non debe estar illada do conxunto de Galiza, como teñen provocado tanto a política de confrontación do actual goberno local, como a discriminación que a cidade padece por parte da Xunta e mais do Goberno español.

Vigo temos as condicións de volver ser un vector de cambio, de mudanza e transformación para o noso País. Dende ese enfoque esixiremos, con diálogo mais tamén con firmeza, a fin das políticas de abandono da cidade por parte das restantes administracións públicas e a súa implicación para atender os grandes retos e necesidades que temos por diante como cidade.

- 533. Demandaremos tanto do Estado como da Xunta de Galiza o **desbloqueo efectivo dos investimentos na nosa cidade**, destacadamente no ámbito das infraestruturas.
- 534. Apostamos decididamente polo **desenvolvemento das potencialidades do Eixo Atlántico**.
- 535. Pularemos pola **cooperación estábel e continuada entre os concellos das 7 grandes cidades galegas**.
- 536. **Defenderemos, tamén no ámbito local, os dereitos democráticos do pobo galego**, a principiar polo dereito de autodeterminación, e contribuiremos a visibilizar a nosa simboloxía nacional.
- 537. **Colaboraremos desde a acción municipal na construción dun proxecto de País** que teña por obxectivo atinxirmos unha Galiza próspera, xusta socialmente, igualitaria, radicalmente democrática e con plena capacidade de decisión.